

Міністерство освіти і науки України
Маріупольський державний гуманітарний університет
Кафедра грецької філології

ПРАКТИКУМ

**з аспекту «Домашнє читання» (для студентів 1 курсу
спеціальності «Мова та література (новогрецька)»)**

Маріуполь - 2010

УДК: 811.12'06(076)

ББК: 81.2 Грея73

Практикум з аспекту «Домашнє читання» (для студентів 1 курсу спеціальності «Мова та література (новогрецька)») / Укладачі Н.К. Кобиленко, Н.П. Топалова – Маріуполь: МДГУ, 2010. – 47с.

Практикум з аспекту «Домашнє читання» призначений для студентів 1 курсу спеціальності «Мова та література (новогрецька)», а також для студентів філологічних спеціальностей, що вивчають новогрецьку мову. Він містить комплекс завдань до різноманітних творів, казок та оповідань, що вивчаються, згідно зі структурою та змістом програми, студентами 1 курсу.

Рецензенти: Глущенко Л.М., к. філол. наук, доцент кафедри класичної філології Львівського університету імені Івана Франка

Потіпак Ю.А., старший викладач кафедри грецької філології МДГУ

затверджено на засіданні кафедри грецької філології (протокол № 9 від 21.04.10.)

Рекомендовано до друку науково-методичною радою МДГУ (протокол № 8 від 28.04.10)

© МДГУ, 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	4
ΚΕΙΜΕΝΟ 1 ΔΥΟ ΚΑΤΣΙΚΕΣ Σ'ΕΝΑ ΓΕΦΥΡΙ	5
ΚΕΙΜΕΝΟ 2 ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	6
ΚΕΙΜΕΝΟ 3 ΧΩΡΙΣ ΤΙΤΛΟ	8
ΚΕΙΜΕΝΟ 4 ΠΩΣ ΕΝΑ ΑΛΟΓΟ ΚΙ ΕΝΑΣ ΣΠΟΥΡΓΙΤΗΣ ΒΟΗΘΟΥΝ Ο ΕΝΑΣ ΤΟΝ ΑΛΛΟ	9
ΚΕΙΜΕΝΟ 5 ΚΛΟΟΥΝ	10
ΚΕΙΜΕΝΟ 6 Ο ΠΑΤΕΡΑΣ ΤΑΞΙΔΕΥΕΙ	11
ΚΕΙΜΕΝΟ 7 Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΓΕΡΟΥ-ΛΑΜΠΡΟΥ	13
ΚΕΙΜΕΝΟ 8 Η ΜΑΝΑ	14
ΚΕΙΜΕΝΟ 9 ΕΝΑ ΑΡΧΑΙΟ ΧΩΡΙΟ	16
ΚΕΙΜΕΝΟ 10 ΣΤΗΝ ΑΜΜΟΥΔΙΑ	18
ΚΕΙΜΕΝΟ 11 Η ΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΓΑΡΙΔΑΣ	20
ΚΕΙΜΕΝΟ 12 ΠΩΣ Ο ΑΠΡΙΛΗΣ ΠΗΓΕ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΜΑΡΤΗ	22
ΚΕΙΜΕΝΟ 13 ΒΑΣΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΣΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ ..	24
ΚΕΙΜΕΝΟ 14 Η ΜΑΣΣΙΑ ΚΑΙ Η ΑΡΚΟΥΔΑ	26
ΚΕΙΜΕΝΟ 15 ΤΟ ΨΑΡΕΜΑ ... ΜΕ ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΜΑΤΙΑ	28
ΚΕΙΜΕΝΟ 16 ΠΩΣ Ο ΛΙΑΣ ΕΙΔΕ ΚΑΤΙ ΠΟΥ ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΣΑΝ ΝΑ ΔΟΥΝ	31
ΚΕΙΜΕΝΟ 17 Η ΧΙΟΝΑΤΗ	34
ΚΕΙΜΕΝΟ 18 Η ΜΕΡΜΗΓΚΟΦΩΛΙΑ	39
ΚΕΙΜΕΝΟ 19 ΤΟ ΑΗΔΟΝΙ	42
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	46

ВСТУП

Практикум з аспекту «Домашнє читання» призначений для студентів I курсу, які навчаються на спеціальності «Мова та література (новогрецька)» на факультеті грецької філології. Він містить завдання щодо роботи над творами, казками, оповіданнями.

Практикум спрямовано на розвиток навичок усного мовлення новогрецькою мовою, поповнення і активізацію словника студентів, розвиток уміння уважно читати твори, виявляючи головні проблеми і ідейний зміст прочитаного матеріалу. Ставиться завдання розвитку навичок володіння мовним матеріалом і умінь, пов'язаних з відтворенням та інтерпретацією змісту прочитаних текстів (уміння відтворити основні події, узагальнити факти, зробити висновки з прочитаного тощо).

Завдання спрямовані на формування мовної компетенції. Вони пов'язані з перекладом, тлумаченням, інтерпретацією тих місць в текстах, які являють собою найбільшу складність для осмислення, мають на меті розвивати вміння досягати повного й глибокого розуміння текстів.

Запропоновані форми роботи і види завдань, передбачені практикумом, мають яскраво виражену практичну спрямованість, що підвищує ефективність навчання іноземної мови.

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

ΔΥΟ ΚΑΤΣΙΚΕΣ Σ'ΕΝΑ ΓΕΦΥΡΙ

Δυο κατσίκες ανταμώθηκαν μια φορά επάνω σ'ένα στενό γεφύρι. Η μια είπε:

– Κάμε τόπο να περάσω εγώ!

– Εσύ να πας πίσω και ν'αφήσεις να περάσω εγώ πρώτα! -αποκρίθηκε η άλλη θυμωμένη.

– Πώς είπες; φώναξε η πρώτη. Εγώ να κάμω τόπο να περάσεις εσύ; Είσαι στα σωστά σου;

– Έτσι; Φώναξε τότε η άλλη. Δοκίμασε λοιπόν να περάσεις!

Το μάλωμα βάσταξε αρκετή ώρα με πολύ πείσμα.

Τέλος χύθηκαν η μια επάνω στην άλλη με μεγάλη ορμή. Χτυπούσαν τα κέρατά τους άγρια και θυμωμένα. Αλλά το γεφύρι ήταν στενό και γκρεμίστηκαν κι οι δυο τους.

Κάτω ήταν ποτάμι με βαθιά νερά. Οι δυο κατσίκες θα πνίγονταν χωρίς άλλο. Για καλή τους όμως τύχη, τις είδε ο βοσκός, έτρεξε, και με πολλά βάσανα κατόρθωσε να τις γλιτώσει.

(Από το βιβλίο «Ιστορίες», Αναγνωστικό Β' Δημοτικού)

Λεξιλόγιο

γκρεμίζομαι – ругиватися

ο βοσκός – пастух

το γεφύρι – мост

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Διαβάστε το κείμενο προσεκτικά και γράψτε τις άγνωστες λέξεις με μετάφραση στα ρώσικα.
2. Κάντε το σχέδιο της ιστορίας.
3. Κάντε την περίληψη του κειμένου.
4. Σχηματίστε δικές σας προτάσεις με τις άγνωστες λέξεις: *βαθύς, γεφύρι, γκρεμίζομαι, το μάλωμα, πνίγομαι, βοσκός*
5. Τι συμπεράσματα μπορούμε να βγάλουμε από το κείμενο;

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

Αν θέλετε να χαρίσετε ένα ζώακι σε κάποιο φίλο ή φίλη σας, πρέπει να το σκεφτείτε καλά. Ένα ζώο στο σπίτι φαίνεται εύκολη υπόθεση, δεν είναι όμως καθόλου έτσι το πράγμα. Όταν έρχεται μια γάτα. Ένας σκύλος ή ακόμη κι ένα ψάρι στο σπίτι χρειάζονται αρκετό από το χρόνο μας, πολλή αγάπη και φροντίδα. Οι σημερινοί άνθρωποι, που εργάζονται πολλές ώρες έξω από το σπίτι, δε δέχονται εύκολα να αλλάξουν το καθημερινό τους πρόγραμμα. Τα ζώα όμως απαιτούν να σεβόμαστε τις ώρες του φαγητού και του ύπνου τους. Αυτό, βέβαια, από τη μία πλευρά είναι καλό, γιατί οι άνθρωποι αναγκάζονται να μπουν και οι ίδιοι σε ένα πρόγραμμα και γίνονται πιο τακτικοί και οργανωμένοι.

Το πρόβλημα είναι ότι, κάποιες φορές, δεν αισθάνονται την ευθύνη που έχουν, βαριούνται το ζώο και το εγκαταλείπουν στο δρόμο μετά από λίγο καιρό. Γι' αυτό και πρέπει να διαλέξετε τον άνθρωπο που θα υιοθετήσει το ζώο με βάση όχι μόνο το αν χαίρεται να έχει ένα ζωντανό πλάσμα στο σπίτι αλλά και το αν έχει καιρό να ασχολείται μαζί του.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Διαβάστε το κείμενο προσεκτικά και γράψτε τις άγνωστες λέξεις με μετάφραση στα ρώσικα.
2. Αντιγράψτε τα παθητικά ρήματα και κλίνετέ τα στον Ενεστώτα.
3. Εξηγήστε τις σημασίες των επόμενων λέξεων και σχηματίστε προτάσεις μ' αυτές: *χαρίζω, φροντίδα, απαιτώ, αισθάνομαι ευθύνη, ζωντανό πλάσμα.*
4. Είναι εύκολο να έχει κανείς ένα ζώο στο σπίτι; Γιατί;
5. Είναι όλοι οι άνθρωποι υπεύθυνοι απέναντι στα ζώα; Τι κάνουν πολλοί απ' αυτούς;
6. Βρείτε τα υπέρ και τα κατά της συνήθειας να κρατά ο άνθρωπος στο σπίτι του κάποιο κατοικίδιο ζώο.

7. Σχηματίστε ένα διάλογο με βάση το κείμενο που έχετε διαβάσει.
8. Περιγράψτε ένα ζώο και παρουσιάστε το (χρησιμοποιώντας βοηθητικό υλικό).
9. Κάντε την περίληψη του κειμένου.

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

ΧΩΡΙΣ ΤΙΤΛΟ

Κάποτε, πριν από πολλά χρόνια, οι άνθρωποι δεν είχαν ημερολόγια όπως σήμερα.

Οι Αζτέκοι, στην Κεντρική Αμερική, κατασκεύασαν ένα ημερολόγιο πάνω σε μια τεράστια πέτρα που είχε στη μέση τον Ήλιο και γύρω-γύρω τις ημέρες.

Το ημερολόγιο που έχουμε σήμερα είναι από τους Ρωμαίους, πριν από δύο χιλιάδες χρόνια.

Έχει τριακόσιες εξήντα πέντε ημέρες που μοιράζονται σε δώδεκα μήνες. Όμως, κάθε τέσσερα χρόνια έχουμε ένα δίσεκτο έτος. Δηλαδή έχουμε τριακόσιες εξήντα έξι ημέρες. Αυτή τη μέρα την παίρνει ο μήνας Φεβρουάριος. Οι λαοί συμφώνησαν να χρησιμοποιούν όλοι αυτό το ημερολόγιο για να επικοινωνούν πιο εύκολα.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Διαβάστε το κείμενο προσεκτικά και γράψτε τις άγνωστες λέξεις με μετάφραση στα ρώσικα.
2. Δώστε τίτλο στο δεδομένο κείμενο.
3. Αντιγράψτε τα αριθμητικά από το κείμενο και κλίντε τα σε όλα τα γένη.
4. Ποιοι δημιούργησαν το ημερολόγιο που έχουμε σήμερα;
5. Κάθε πότε έχουμε δίσεκτο έτος;
6. Μαντέψτε για ποιο μήνα πρόκειται:
 - Την πρώτη μέρα του, οι άνθρωποι λένε ψέματα, αστειεύονται και κάνουν φάρσες.

- *Τελείωσαν οι διακοπές. Όλα βρίσκουν τον ρυθμό τους. Τα σχολεία ανοίγουν.*
 - *Ενώ οι μισοί μήνες έχουν τριάντα μέρες και οι άλλοι μισοί τριάντα ένα, αυτός ο μήνας έχει είκοσι οχτώ μέρες και κάθε τέσσερα χρόνια έχει είκοσι εννέα μέρες. Γι' αυτό το λένε «κουτσό».*
7. Βρείτε συνώνυμα των επόμενων λέξεων και σχηματίστε παραδείγματα μ' αυτά: *κατασκευάζω, κάποτε, παίρνω, λαός.*
 8. Βρείτε παροιμίες σχετικά με κάθε μήνα.
 9. Κάντε την περίληψη του κειμένου.

ΚΕΙΜΕΝΟ 4

ΠΩΣ ΕΝΑ ΑΛΟΓΟ ΚΙ ΕΝΑΣ ΣΠΟΥΡΓΙΤΗΣ ΒΟΗΘΟΥΝ Ο ΕΝΑΣ ΤΟΝ ΑΛΛΟ

Ήταν χειμώνας, χιόνα σκέπαζαν τα βουνά και τους κάμπους, κάτασπρες ήταν οι στέγες των σπιτιών.

Τα σπουργίτια δεν έβρισκαν τροφή και πεινούσαν.

Ένα σπουργίτι πέταξε στο στάβλο ενός αλόγου.

– Μού δίνεις την άδεια να φάω κι εγώ λίγους σπόρους; – του λέει. Όλα γύρω τα σκέπασαν τα χιόνια. Δε βρίσκω να φάω και πεινώ, το άμοιρο. Αν έβρισκα, δε θα ζητιάνευα.

Το άλογο αποκρίθηκε με καλοσύνη:

– Έλα κοντά με θάρρος και φάε όσο θέλεις. Είναι εδώ αρκετό κριθάρι και για μένα και για σένα.

Το σπουργίτι πλησίασε, κι έτσι έτρωγαν μαζί, σαν αγαπημένοι φίλοι. Άφου χόρτασε, το σπουργίτι είπε:

– Σ'ευχαριστώ, σ'ευχαριστώ πολύ. Μου έκαμες μεγάλη χάρη και δε θα τη λησμονήσω.

Κι ενώ πετούσε, έλεγε με το νου του:

– Η χάρη θέλει αντίχαρη. Μα τι μπορώ να κάμω, εγώ ο μικρός, στο μεγάλο και δυνατό άλογο;

Πέρασε ο χειμώνας, ήρθε η άνοιξη, κι ύστερα το καλοκαίρι. Πολύ μεγάλη ήταν ή ζέστη.

Πλήθος μύγες ήταν στο στάβλο και πείραζαν το άλογο και δεν το άφησαν να ησυχάσει.

Τότε είπε ο σπουργίτης:

– Να ώρα, να κάμω κι εγώ κάτι στο καλό άλογο.

Πέταξε μέσα στο στάβλο και κατάπινε τις μύγες.

Έτσι χόρταινε, μα και λευτέρωνε το φίλο του από τη μεγάλη ενόχληση. Το άλογο χλιμίντριζε από ευχαρίστηση, σα να έλεγε στο σπουργίτη:

– Σ' ευχαριστώ, αγαπητό μου σπουργιτάκι.

(Από το βιβλίο «Ιστορίες», Αναγνωστικό Β' Δημοτικού)

Λεξιλόγιο

τα σπουργίτια – гоpοбци

η ενόχληση – неспокиѣ

το κριθάρι – ячмѣнь

λησμονώ – забyвати

οι στέγες – дахи

το άμοιρο – нещастя

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Διαβάστε το κείμενο προσεκτικά και γράψτε τις άγνωστες λέξεις με μετάφραση στα ρώσικα.
2. Κάντε το σχέδιο του διηγήματος.
3. Κάντε την περίληψη του κειμένου.
4. Σχηματίστε δικές σας προτάσεις με τις άγνωστες λέξεις: σκεπάζω, κάτασπρος, σπουργίτι, πεινώ, άμοιρο, καλοσύνη, ενόχληση.
5. Εξηγήστε τις παρακάτω φράσεις και σχηματίστε προτάσεις μ' αυτές
- Η χάρη θέλει αντίχαρη
- μου έκανες μεγάλη χάρη και δεν θα το λησμονήσω
- το άλογο χλιμίντριζε από ευχαρίστηση
6. Τι συμπεράσματα μπορούμε να βγάλουμε από το κείμενο;

ΚΕΙΜΕΝΟ 5

ΚΛΙΘΟΥΝ

Με λένε Μαρίνο. Είμαι ένας κλόουν. Βάφτηκα έτσι, για να κάνω τους ανθρώπους να γελάνε. Γιατί αγαπώ τους ανθρώπους, αγαπώ τα λουλούδια, αγαπώ τη μουσική, αγαπώ την ειρήνη. Μα περισσότερο από όλα αγαπώ τα παιδιά, γιατί τα παιδιά με αγαπούν περισσότερο από όλα.

Τα βράδια, πριν κοιμηθώ, ξεβάφω το ψεύτικό μου χαμόγελο και γελάω με το αληθινό μου. Και άλλες φορές ξεβάφω τα ψεύτικά μου δάκρια, για να κλάψω με τα αληθινά μου.

Κάθε πρωί φοράω το χαμόγελό μου, έτσι όπως φοράω το καπέλο μου, και βγαίνω στην πολιτεία. Χτες λοιπόν, όπως περπατούσα, έχασα το χαμόγελό μου. Τα αυτοκίνητα βλέπεις, φταίνε, τα εργοστάσια με τα φουγάρα τους, τα καυσαέρια. Με έπιασε ένας βήχας, μα ένας βήχας, γκουχ γκουχ γκουχ, και τότε το χαμόγελό μου έπεσε καταμεσής στην άσφαλτο.

– Το χαμόγελό μου, φώναξα, το χαμόγελό μου!

Τα αυτοκίνητα τρέχανε, μαρσάρανε, κορνάρανε, κορνάρανε, και εγώ φώναξα:

– Το χαμόγελό μου, το χαμόγελό μου!...

Ο τροχονόμος με είδε που φώναζα και με πλησίαζε.

– Έχασα το χαμόγελό μου, του είπα και πάλι.

– Για ένα χαμόγελο δεν μπορούμε να σταματήσουμε τα αυτοκίνητα, κύριε κλοούν. Κι ύστερα κι εγώ έχασα το στραγάλι της σφυρίχτρας μου. Όταν βρούμε το στραγάλι μου, ίσως βρούμε και το χαμόγελό σου.

Περπάτησα ώρες ψάχνοντας για το χαμόγελό μου. Ήμουνα τόσο κουρασμένος! Μπήκα σ'ένα πάρκο να ξεκουραστώ. Αμέσως τα παιδιά ήρθαν γύρω μου.

– Βρήκα το χαμόγελό μου, φώναξα. Να το χαμόγελό μου!

Το χαμόγελό μου ήταν μέσα στο γέλιο των παιδιών.

Γιώργος-Μενέλαος Μαρίνος

Λεξιλόγιο

το χαμόγελο – посмішка

τα καυσαέρια – дим

η πολιτεία – суспільств

η σφυρίχτρα – свисток

τα φουγάρα – труби

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Διαβάστε το κείμενο προσεκτικά και γράψτε τις άγνωστες λέξεις με μετάφραση στα ρώσικα.
2. Κάντε το σχέδιο του διηγήματος.
3. Κάντε την περίληψη του κειμένου.
4. Σχηματίστε δικές σας προτάσεις με τις άγνωστες λέξεις: *βάφομαι, γελώ, χαμόγελο, πολιτεία, καυσαέρια, στραγάλι*
5. Εξηγήστε τις παρακάτω φράσεις, σχηματίστε προτάσεις μ' αυτές: *ψεύτικο χαμόγελο, ψεύτικα δάκρυα, έπεσε καταμέσης στην ασφάλτο.*
6. Βρείτε τα αντώνυμα: *ξεβάφω, αληθινός, φωνάζω, χαμόγελο, κουρασμένος*
7. Τι συμπεράσματα μπορούμε να βγάλουμε από το κείμενο;

ΚΕΙΜΕΝΟ 6

Ο ΠΑΤΕΡΑΣ ΤΑΞΙΔΕΥΕΙ

Η μητέρα και τα παιδιά είναι στο σπίτι. Έχουν τελειώσει το φαγητό και κάθονται το μεσημέρι, να ησυχάσουν. Ξαφνικά χτυπά το τηλέφωνο. Η μητέρα τρέχει, σηκώνει το ακουστικό, το φέρνει στο αυτί, δεν ακούει τίποτα. Περιμένει λίγο.

– Εμπρός! Ποιος είναι; Ναι...

Τίποτα. Ένας θόρυβος μόνο ακούγεται, όπως όταν φυσά αέρας στα φύλλα των καλαμιών κοντά στο ποτάμι.

Η μητέρα κατεβάζει το ακουστικό. Πάει να απομακρυνθεί, το τηλέφωνο ξαναχτυπάει. Ο Γιώργος κι η Δέσποινα πάνε στην πόρτα και παρακολουθούν. Η μητέρα σηκώνει πάλι το ακουστικό.

– Εμπρός! Ποιος είναι; Ναι, ναι, μάλιστα, η ίδια... Πώς; Από τον «Ωκεανό»;
Μάλιστα, περιμένω...

Τρέμει από συγκίνηση, οι παλμοί χτυπούν δυνατώτερα. Βάζει το χέρι στο μικρόφωνο του τηλεφώνου.

– Παιδιά, τηλεφώνημα από τον πατέρα, από τον «Ωκεανό», μη φύγετε. Να του μιλήσετε κι εσείς...

Πάει τώρα ένας μήνας και δυο βδομάδες που δεν είχε νέα του. Είχε αρχίσει να ανησυχεί πολύ. Το ραδιόφωνο, η τηλεόραση κι οι εφημερίδες όλο για ναυάγια έλεγαν αυτόν τον καιρό. Μαζί με τον άντρα της ταξιδεύουν και τα αδέρφιά της, ο Αντώνης και ο Παύλος... Μητέρα και παιδιά περιμένουν με αγωνία.

Ο πατέρας μιλάει από το καράβι:

– Έλα, Μαρία, γεια σου! Είμαι καλά, μην ανησυχείς! Κι ο Αντώνης κι ο Παύλος σε χαιρετούν. Πάμε για Ολλανδία. Σε δεκαπέντε μέρες θα 'μαστε στο Ρότερνταμ. Εσείς πώς είστε;

– Καλά είμαστε, Σπύρο μου. Καλά! Δόξα σοι ο Θεός! Αφού εσύ είσαι καλά! Να, τα παιδιά...

– Έλα, πατέρα, σ' αγαπούμε πολύ! Είπε η Δέσποινα.

– Κι εγώ..., είπε ο Γιώργος.

– Σας φιλώ όλους!

Η γραμμή έκλεισε. Ένας θόρυβος ακούστηκε, σαν χαρούμενο αγεράκι στην ανοιξιάτικη χλόη... Κι ύστερα ο ρυθμικός ήχος του ακουστικού.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Διαβάστε το κείμενο προσεκτικά και γράψτε τις άγνωστες λέξεις με μετάφραση στα ρώσικα.
2. Για ποιον γίνεται λόγος στο κείμενο;
3. Ποια πρόσωπα παίρνουν μέρος στο κείμενο;
4. Γιατί η μητέρα και τα παιδιά περιμένουν με λαχτάρα τα τηλεφωνήματα;

5. Μεταφράστε γραπτά το απόσπασμα: «Τίποτα. Ένας θόρυβος μόνο ακούγεται... Μητέρα και παιδιά περιμένουν με αγωνία.»
6. Βρείτε τα αντώνυμα των λέξεων: ησυχάζω, κατεβάζω, απομακρύνομαι, συγκίνηση, θόρυβος.
7. Με τη βοήθεια του ερμηνευτικού λεξικού εξηγήστε τι σημαίνει το ρήμα «ταξιδεύω»;
8. Με τι μέσα συγκοινωνίας μπορεί κανείς να ταξιδεύει;
9. Ταξιδεύετε συχνά; Να περιγράψετε το τελευταίο σας ταξίδι.
10. Κάντε την περίληψη του κειμένου.

ΚΕΙΜΕΝΟ 7

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΓΕΡΟΥ-ΛΑΜΠΡΟΥ

Στη στροφή του δρόμου είναι ένα σπιτάκι μέσα στις καρυδιές. Εκεί μένει ο γέρο-Λάμπρος, ένας γέρος ψηλός και αδύνατος, με μόνη συντροφιά τα λουλούδια του και μια γάτα.

Στα νιάτα του ήταν δάσκαλος. Τότε ήρθαν ξένοι κατακτητές να σκλαβώσουν την πατρίδα. Ο Λάμπρος πήρε το ντουφέκι και τους πολέμησε, πρώτα στα βουνά της Αλβανίας και ύστερα στα ελληνικά βουνά.

Μετά τον πόλεμο κανένας δεν τον ξαναείδε. Άλλοι έλεγαν πως σκοτώθηκε και άλλοι ότι βρισκόταν σε ξένη χώρα. Ωσπου, ύστερα από χρόνια, είδαν ένα γέρο ν'ανοίγει το σπίτι. Ήταν εκείνο το παλικάρι, ο γέρο-Λάμπρος τώρα πια.

Από τότε μένει σ' αυτό το σπιτάκι, που το έχει περιποιηθεί όπως τα χελιδόνια τη μισογκρεμισμένη φωλιά τους. Έχει λίγα λόγια αλλά πολλή καλοσύνη. Οι χωριανοί τον αγαπούν και τον σέβονται.

Τα παιδιά τον βλέπουν έτσι λιγομίλητο, να κάθεται στο πεζούλι και να διαβάζει ή να κοιτάζει πέρα τα βουνά, και τους φαντάζει σαν να βγήκε μέσα από παραμύθι. Πλησιάζουν και τον χαιρετούν.

- Καλημέρα, γέρο-Λάμπρο!
- Καλημέρα, παιδιά μου, τους λέει. Ελάτε να σας φιλέψω. Τους δίνει καρύδια, και τα παιδιά χαίρονται που τον βλέπουν έτσι γελαστό.

Λεξιλόγιο

σέβομαι – поважати

μισογκρεμισμένη – напіврозвалена

στα νιάτα – у дитинстві

τα καρύδια – горіхи

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Διαβάστε το κείμενο προσεκτικά και γράψτε τις άγνωστες λέξεις με μετάφραση στα ρώσικα.
2. Κάντε το σχέδιο του διηγήματος.
3. Κάντε την περίληψη του κειμένου.
4. Σχηματίστε δικές σας προτάσεις με τις άγνωστες λέξεις: *στροφή, γέρος, συντροφιά, σέβομαι, παλικάρι, περιποιούμαι, χελιδόνια.*
5. Εξηγήστε τις παρακάτω φράσεις και σχηματίστε προτάσεις μ' αυτές
 - *έχει λίγα λόγια αλλά πολύ καλοσύνη*
 - *βγήκε μέσα από το παραμύθι*
 - *ήρθαν ξένοι κατακτητές να σκλαβώσουν την πατρίδα*
6. Βρείτε τα αντώνυμα: *γέρος, αδύνατος, εκείνος, γελαστός.*
7. Βρείτε συνώνυμα: *κοιτάζω, δρόμος, περιποιούμαι, ύστερα.*
8. Τι συμπεράσματα μπορούμε να βγάλουμε από το κείμενο;

ΚΕΙΜΕΝΟ 8

Η ΜΑΝΑ

Οι ώρες που περνούσα με τη μητέρα μου ήταν γεμάτες μυστήριο' καθόμασταν ο ένας αντίκρα στον άλλο, εκείνη σε καρέκλα πλάι στο παράθυρο, εγώ στο σκαμνάκι μου, κι ένιωθα, μέσα στη σιωπή, το στήθος μου να γεμίζει και να χορταίνει, σαν να 'ταν ο αγέρας ανάμεσα μας γάλα και βύζαινα.

Από πάνω μας ήταν η γαζία, κι όταν ήταν ανθισμένη, η αυλή μοσκομύριζε. Αγαπούσα πολύ τα ευωδάτα κίτρινα λουλούδια της, τα 'βαζε η μητέρα μου στις κασέλες και τα σώρουχά μας, τα σεντόνια μας, όλη μου η παιδική ηλικία μύριζε γαζία.

Μιλούσαμε πολλές ήσυχες κουβέντες, τότε η μητέρα μου διηγιόταν για τον πατέρα της, για το χωριό που γεννήθηκε, και ποτέ εγώ της στορούσα τους βίους των αγίων, που είχα διαβάσει, και ξόμπλιαζα τη ζωή τους με τη φαντασία μου' δε μ' έφταναν τα μαρτύρια τους, έβαζα κι από δικού μου, ωστόσο έπαιρναν τη μητέρα μου τα κλάματα, τη λυπόμουν, κάθιζα στα γόνατά της, της χάιδευα τα μαλλιά και την παρηγορούσα:

– Μπήκαν στον Παράδεισο, μητέρα, μη στενοχωριέσαι. Σεργιανίζουν κάτω από ανθισμένα δέντρα, κουβεντιάζουν με τους αγγέλους και ξέχασαν τα βάσανα τους. Και, κάθε Κυριακή βάζουν χρυσά ρούχα, κόκκινα κασκέτα με φούντες και πάνε να κάμουν βίζιτα στο Θεό.

Κι η μητέρα σφούγγιζε τα δάκρυα της, με κοίταζε σα να μου έλεγε:

«Αλήθεια λες;» και χαμογελούσε.

Και το καναρίνι, μέσα από το κλουβί του, μας άκουγε, σήκωνε το λαιμό και κελαηδούσε μεθυσμένο, ευχαριστημένο, σαν να 'χε κατέβει από τον Παράδεισο, σαν να 'χε αφήσει μια στιγμή τους αγίους κι ήρθε στη γης να καλοκαρδίσει τους ανθρώπους.

Η μητέρα μου, η γαζία, το καναρίνι, έχουν σμίξει αχώριστα, αθάνατα μέσα στο μυαλό μου· δεν μπορώ πια να μυρίσω γαζία, ν' ακούσω καναρίνι χωρίς ν' ανέβει από το σπλάχνο μου η μητέρα μου και να σμίξει με τη μυρωδιά τούτη και με το κελάδημα του καναρινιού.

Ποτέ δεν είχα δει τη μητέρα μου να γελάει' χαμογελούσε μόνο, και τα βαθουλά μαύρα μάτια της κοίταζαν τους ανθρώπους γεμάτα υπομονή και καλοσύνη. Πηγαινοερχόταν σαν πνεύμα αγαθό μέσα στο σπίτι κι όλα τα πρόφταινε ανέκοπα κι αθόρυβα, σαν να 'χαν τα χέρια της μιαν καλοπροαίρετη μαγική δύναμη, που κυβερνούσε με καλοσύνη την καθημερινή ανάγκη.

Νίκος Καζαντζάκης

Λεξιλόγιο

το μυστήριο – тайна
ο αγέρας – вітер, повітря
μοσκομυρίζω – пахнути
το κελάδημα – спів
η υπομονή – терпіння

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Διαβάστε το κείμενο προσεκτικά και γράψτε τις άγνωστες λέξεις με μετάφραση στα ρώσικα.
2. Γράψτε το σχέδιο του διηγήματος.
3. Κάντε την περίληψη του κειμένου.
4. Σχηματίστε δικές σας προτάσεις με τις άγνωστες λέξεις: *μυστήριο, σιωπή, χαιδεύω, παρηγορώ, βάσανα, κελάδημα, υπομονή, καλοσύνη, γαζία.*
5. Βρείτε τα αντώνυμα: *γελώ, χωριό, ζωή, κλάματα, αλήθεια.*
6. Βρείτε συνώνυμα: *καρέκλα, μοσκομυρίζω, κουβεντιάζω, χαμογελώ, μρωδιά.*
7. Τι συμπεράσματα μπορούμε να βγάλουμε από το κείμενο;

ΚΕΙΜΕΝΟ 9

ΕΝΑ ΑΡΧΑΙΟ ΧΩΡΙΟ

Στις χαμηλές πλαγιές του βουνού απλώνεται ερειπωμένο το αρχαίο χωριό. Από τα μικρά και πυκνά του σπίτια σώζονται μόνο οι τοίχοι, χαμηλοί και γκρεμισμένοι. Οι στενοί του ανώμαλοι δρόμοι ανηφορίζουν για λίγο κι ύστερα χώνονται ανάμεσα στους θάμνους, που το έχουν ζώσει. Παντού σκόρπιες πέτρες, μικρές και μεγάλες. Ανάμεσα στα ερείπια έχουν φουντώσει τ' αγριόχορτα...

Στο ψηλότερο σημείο, εκεί που το έδαφος κάνει μια απλάδα, είναι ένας ανοιχτός χώρος, ίσως η πλατεία του χωριού. Από κει βλέπεις κάτω το μικρό κάμπο, που απλώνεται νότια του χωριού, και στ' ανατολικά αντικρίζεις τη θάλασσα, γαληνεμένη και ζαφειρένια. Χαμηλότερα, εκεί που η πλαγιά πετάει μια

προεξοχή σαν ακρωτήριο, ορθώνεται, ερειπωμένος κι αυτός, ένας πύργος. Ήταν ο φύλακας του χωριού. Και πιο χαμηλά ακόμα, σ' ένα απότομο ανέβασμα της πλαγιάς, σώζεται το υπαίθριο θέατρο σαν ένα τεράστιο αναποδογυρισμένο κοχύλι.

Σήμερα λες και περπατάει πάνω στα ερείπια μόνο η σιωπή... Κι όμως! Πριν από χιλιάδες χρόνια πόση ζωή και κίνηση στο χωριό! Γιατί εδώ τότε κατοικούσαν μεταλλωρύχοι. Έβγαζαν μές' από τα σπλάχνα της γης μέταλλα: σίδηρο, χαλκό, μολύβι, πού και πού και χρυσάφι. Στη γειτονική ακρογιαλιά έρχονταν καράβια, φόρτωναν τα μέταλλα και τα πήγαιναν στα εργαστήρια, για να τα επεξεργαστούν και να φτιάξουν μ' αυτά σκεύη, αγάλματα, όπλα... Στην άκρη μάλιστα του χωριού υπάρχει ακόμα το παλιό εκείνο ορυχείο, κλεισμένο σήμερα με μια βαριά σιδερένια πόρτα.

Όπως περνούν τα χρόνια, ερειπώνεται ακόμα περισσότερο το αρχαίο χωριό... Από τους σημερινούς πολύ λίγοι το επισκέπτονται. Μόνο η σιωπή περπατάει στους στενούς ανώμαλους δρόμους του και κάθε άνοιξη γεμίζει τα ερείπια με κόκκινες λαμπερές ανεμώνες.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Διαβάστε το κείμενο προσεκτικά και γράψτε τις άγνωστες λέξεις με μετάφραση στα ρώσικα.
2. Ποιον τρόπο αφήγησης χρησιμοποιεί ο συγγραφέας; Με ποιο σκοπό το κάνει;
3. Ποιο αρχαίο χωριό περιγράφεται;
4. Περιγράψτε την πόλη, στην οποία μένετε.
5. Βρείτε συνώνυμα των λέξεων: *απλώνομαι*, *αρχαίος*, *σιωπή*, *καράβι*, *επισκέπτομαι*.
6. Εξηγήστε τη σημασία των λέξεων: *ερείπια*, *ακρωτήριο*, *υπαίθριο θέατρο*, *κίνηση*, *φορτώνω*, *ορυχείο*.
7. Μεταφράστε τις προτάσεις χρησιμοποιώντας λέξεις και εκφράσεις από το κείμενο:
 - *Я нобачив шахты здалека;*

- *Ця статуя дуже красива;*
- *Багато людей приїздять до нашої країни;*
- *Греція славиться тавернами, які знаходяться під відкритим небом;*
- *Жодна людина не може жити без праски.*

8. Κάντε την περίληψη του κειμένου.

ΚΕΙΜΕΝΟ 10

ΣΤΗΝ ΑΜΜΟΥΔΙΑ

Μια μέρα, κατεβαίνοντας για κολύμπι στην αμμουδιά, το παιδί κι ο σκύλος άκουσαν να 'ρχεται από κει ένα παράξενο χαρχάλεμα. Βρίσκονταν ακόμα πίσω από τους βράχους που σηκώνονταν απ' τα δεξιά του μικρού εκείνου κόρφου. Σταμάτησαν ν' ακούσουνε. Ο παράξενος θόρυβος βαστούσε ακόμα. Έμοιαζε σαν να σκουντουρούσανε ξερά νεροκολόκυθα το ένα με το άλλο.

Ο Κουρτ τσίτωσε τ' αυτιά κι οσμίστηκε κατά κείνη τη μεριά, έτοιμος να χυμήξει προς τους βράχους. Ο Αντρέας τότε κράτησε από τη λαιμαριά, γνέφοντάς του να καθίσει ήσυχος. Το σκυλί κατάλαβε και καταλάγιασε μεμιάς, περιμένοντας προσταγή. Τότε ο Αντρέας έβγαλε τα παπούτσια και προχώρησε με προφύλαξη ανάμεσα από τους βράχους. Σαν έφτασε εκεί που άρχιζε η αμμουδιά, σταμάτησε. Σήκωσε σιγά σιγά το κεφάλι πίσω από την πέτρα που τον έκρυβε και κοίταξε.

Πάνω στην αμμουδιά παίζανε στον ήλιο δυο μεγάλες χελώνες και βροντούσανε τα καύκαλά τους με πολλή φασαρία. Κράκα κράκα! Χτυπούσανε, χωρίζανε και πάλι ριχνότανε η μια πάνω στην άλλη και κροτούσαν τα καμπούκιά τους. Είχανε πολύ κέφι.

Ο Αντρέας πήδησε ξαφνικά κοντά τους και, πριν προφτάσουν να φύγουνε μέσα στο νερό, τις αναποδογύρισε πάνω στη ράχη τους.

Στράτης Μυριβήλης

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Διαβάστε το κείμενο προσεκτικά και γράψτε τις άγνωστες λέξεις με μετάφραση στα ρώσικα.
2. Ταιριάξτε τις λέξεις:

<i>χαρχάλεμα</i>	<i>τέντωσε</i>
<i>καταλάγιασε</i>	<i>καύκαλα, καβούκια</i>
<i>καμπούκια</i>	<i>διαταγή</i>
<i>τσίτωσε</i>	<i>θόρυβος</i>
<i>προσταγή</i>	<i>ησύχασε</i>
3. Ξαναδιαβάστε το κείμενο και αντιγράψτε όλες τις ενεργητικές μετοχές.
4. Φτιάξτε προτάσεις με παρόμοια σημασία:
 - *Προχωρώ προσεχτικά*
 - *Τρώει λαίμαργα*
 - *Περπατά βιαστικά*
 - *Οδηγεί απρόσεχτα*
 - *Τραγούδησε άκεφα*
 - *Τρώει ανόρεχτα*
5. Συμπληρώστε τις προτάσεις με μετοχές σε –οντας ή –ώντας:
 - *Ήρθε στο σχολείο (με τα πόδια)*
 - *Μπήκε μες στην τάξη (με φωνές)*
 - *Έκανε τη δουλειά του (με τραγούδι)*
 - *Έφαγε τη σούπα του (με γκρίνια)*
 - *Τα παιδιά έφυγαν (με γέλια)*
 - *Πέρασαν το απόγευμα (με παιχνίδια)*
6. Ποια είναι η βασική ιδέα του κειμένου;
7. Βρείτε τη βιογραφία του συγγραφέα και να την παρουσιάσετε.
8. Κάντε την περίληψη του κειμένου.

ΚΕΙΜΕΝΟ 11

Η ΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΓΑΡΙΔΑΣ

– Καλημέρα, ξαδερφή! – είπε ο κάβουρας στη γαρίδα. Τι κάνεις; Πως περνάς;

– Πολύ καλά, ευχαριστώ, – είπε η γαρίδα και τραβήχτηκε σιγά σιγά πιο πίσω.

Είναι σοφή και προνοητική η γαρίδα. Ξέρει ότι ο ξάδερφός της ο κάβουρας δε λογαριάζει συγγένειες, όταν πεινά. Αλλά την ώρα εκείνη δεν πλησίαζε με κακές διαθέσεις. Είχε όρεξη για παρέα. Κάθισε λοιπόν σ'ένα βραχάκι του βυθού κι άρχισε να μιλάει για το ένα και για το άλλο.

– Από φαί πως περνάς; – ρώτησε η γαρίδα.

– Μμ, κάτι βρίσκω! – είπε η γαρίδα.

– Εσύ βρίσκεις ευκολότερα φαί, – είπε ο κάβουρας. Έχεις τη χάρη να κινείσαι εύκολα. Περπατάς στα βραχάκια και στα χορταράκια σαν πεζοπόρος, διασχίζεις το νερό σαν ψάρι, κολυμπάς, πηδάς, ανηφορίζεις, κατηφορίζεις, ενώ εγώ το μόνο που μπορώ να κάνω είναι να σκαρφαλώνω στα βραχάκια και ν'αργοπερπατάω στο χορτάρι.

– Δηλαδή να ... στραβοπερπατάς! – είπε η γαρίδα κι έμπηξε τα γέλια.

– Χμ! Με κοροϊδεύεις για το στραβό μου περπάτημα... Ναι, προχωρώ πάντοτε με πλάγια βήματα, αλλά δεν ξέρεις το γιατί.

– Γιατί; – ρώτησε η γαρίδα. Είμαι πολύ περίεργη να μάθω.

– Για μένα ο ίσος δρόμος είναι επικίνδυνος, – είπε ο κάβουρας.

Ας πούμε, είμαι εδώ και ξαφνικά έρχεται ψάρι από το μέρος που είσαι εσύ. Το ψάρι με βλέπει και με στρώνει αμέσως στο κυνήγι.

Αν κάνω μεταβολή και το βάλω στα πόδια ακολουθώντας ευθεία γραμμή, το ψάρι θα με φτάσει και θα με φάει. Τι κάνω λοιπόν εγώ; Μόλις το ψάρι πλησιάσει, δεν του γυρίζω την πλάτη, αλλά αρχίζω τα πλάγια βήματα. Κάνω πρώτα αριστερά. Το ψάρι με βλέπει και στρίβει προς την ίδια διεύθυνση. Τότε αμέσως φεύγω δεξιά. Το ψάρι με χάνει από τα μάτια του κι εγώ βρίσκω καιρό και κρύβομαι κάτω από κανένα βότσαλο ή μπαίνω σε καμία τρύπα. Κατάλαβες; Έπειτα πρέπει να ξέρεις και το άλλο. Το σώμα μου είναι έτσι φτιαγμένο, που μόνο με πλάγια βήματα μπόρω να κινούμαι.

– Ωραία, είπε η γαρίδα. Κατάλαβα.

– Τώρα όμως να μου εξηγήσεις κι εσύ γιατί όλο πας προς τα πίσω, είπε ο κάβουρας.

– Μου έρχεται πιο βολικά, απάντησε η γαρίδα.

– Αυτό δεν το καταλαβαίνω.

– Μου αρέσει καλύτερα, είπε η γαρίδα και τραβήχτηκε μακριά.

– Φεύγεις, ρώτησε ο κάβουρας.

– Ναι, ναι, πάω να βρω φαί! – φώναξε η γαρίδα και τρύπωσε στα χορτάρια.

Στάθηκε λίγο συλλογισμένος. Κάτι του έλεγε μέσα του ότι η γαρίδα τού είχε κρύψει τους πραγματικούς λόγους, που την ανάγκαζαν να πλέει ανάποδα. Αν πρόσεχε όμως πώς είναι φτιαγμένη η ουρά της, θα καταλάβαινε γιατί αυτή φεύγει πάντοτε προς τα πίσω. Η ουρά του ψαριού στέκεται όρθια σαν λεπίδα μέσα στο νερό, ενώ η ουρά της γαρίδας είναι πλαγιαστή. Όταν το ψάρι θέλει να φύγει, κουνά την ουρά του δεξιά κι αριστερά και προχωρεί εμπρός. Αντίθετα, όταν η γαρίδα θέλει να φύγει γρήγορα, χτυπά με την πλαγιαστή ουρά της το νερό προς τα εμπρός κι αυτή τινάζεται προς τα πίσω.

Θέμος Ποταμιανός

Λεξιλόγιο

η γαρίδα – креветка

ο κάβουρας – краб

ο πεζοπόρος – піхотинець

τινάζομαι –

η λεπίδα –

η διεύθυνση - адреса

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Διαβάστε το κείμενο προσεκτικά και γράψτε τις άγνωστες λέξεις με μετάφραση στα ρώσικα.
2. Κάντε το σχέδιο του διηγήματος.
3. Κάντε την περίληψη του κειμένου.

4. Σχηματίστε δικές σας προτάσεις με τις άγνωστες λέξεις: *κάβουρας, γαρίδα, διάθεση, σκαρφαλώνω, κοροιδεύω, βότσαλο.*
5. Εξηγήστε τις παρακάτω φράσεις, σχηματίστε προτάσεις μ' αυτές
 - *το σώμα είναι έτσι φτιαγμένο*
 - *είπε η γαρίδα κι έμπηξε τα γέλια*
6. Βρείτε τα αντώνυμα: *απαντώ, ευκολότερα, κάθομαι, κακός, πίσω, επικίνδυνος, στέκομαι.*
7. Βρείτε συνώνυμα: *διάθεση, πεινώ, κοροιδεύω, έπειτα, πίσω*
8. Τι συμπεράσματα μπορούμε να βγάλουμε από το κείμενο;

ΚΕΙΜΕΝΟ 12

ΠΩΣ Ο ΑΠΡΙΛΗΣ ΠΗΓΕ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΜΑΡΤΗ

Μια φορά κι έναν καιρό βρέθηκαν ο Μάρτης με τον Απρίλη.

– Έλα, φίλε, σε λίγο θα σου έρθω επίσκεψη! – λέει ο Απρίλης.

Από μόνος του πήρε αυτήν την απόφαση ο Απρίλης χωρίς να τον προσκαλέσει ο Μάρτης και φυσικά στον Μάρτη δεν του άρεσε αυτό αν και δεν έδειξε στον απρόσκλητο επισκέπτη να το καταλάβει. Έτσι αποχαιρέτησαν ο ένας τον άλλο και πήγανε ο καθένας στο χωριό του.

Λοιπόν, πέρασε κάποιος καιρός και ήρθε η ώρα να ξεκινήσει ο Απρίλης όπως είχε υποσχεθεί τον Μάρτη να επισκεφθεί. Ο Μάρτης όμως θύμωσε, τον πήραν τα μπουρίνια του και ξεκίνησε διάφορα που έκαναν τον Απρίλη να γυρίσει πίσω - έριξε χιόνια, παγωνιές, χιονοθύελλα - δεν μπορούσες να προχωρήσει **με το κάρο**.

Την άλλη μέρα ξανακάνει το ίδιο ταξίδι ο Απρίλης, αλλά τώρα δεν πήγε με το κάρο, πήγε με τα έλκηθρα. Ο Μάρτης έριξε να εξαπλωθεί ζέστη έλιωσαν τα χιόνια και οι πάγοι στους δρόμους, στα ποτάμια... Πάλι αναγκάστηκε να γυρίσει πίσω ο καημένος Απρίλης. Στο δρόμο της επιστροφής συνάντησε τον Μάιο και του 'πε τα παράπονά του:

– Πόσες φορές προσπαθώ να επισκεφθώ τον αδελφό μας, τον Μάρτη και όλο δεν μου βγαίνει - ούτε με κάρο, μα ούτε και με έλκηθρα. Πηγαίνω με κάρο - έχει

μια τρελή παγωνιά μέχρι - που οι τροχοί δεν περιστρέφονται. Ξεκινάω με έλκηθρα - ζεσταίνει ο καιρός... Τι να κάνω;...

Του λέει ο Μάιος:

– Θα σε μάθω πώς να φτάσεις. Άκου λοιπόν, να κάνεις όπως ακριβώς σου λέω. Πάρε μαζί σου το κάρο σου, τα έλκηθρα και ακόμη πάρε μια βάρκα -τότε σίγουρα θα φτάσεις.

Έτσι, λοιπόν, κι έκανε ο Απρίλης όπως του συμβούλεψε ο Μάιος. Ξεκίνησε με τα έλκηθρα κι έβαλε επάνω το κάρο και τη βάρκα του. Σε λίγο συνεχίζει με το κάρο που το φόρτωσε με τα έλκηθρα και τη βάρκα. Και έτσι ανάλογα με τον καιρό που έστελνε ο Μάρτης άλλαζε τα μέσα μεταφοράς του. Λιώνουν τα χιόνια - πηγαίνει με το κάρο ή με τη βαρκούλα του, ξαναρίχνει το χιόνι - έχει τα έλκηθρα του. Μια χαρά!

Λοιπόν, έφτασε ο ταξιδιώτης μας στον Μάρτη. Εκείνος χαμπάρι δεν πήρε, δεν τον περίμενε με τίποτα...

Παραξενεύτηκε ο Μάρτης και ρωτάει:

– Άραγε, ποιος σ' έμαθε τον τρόπο να με φτάσεις;

– Να ευχαριστήσω τον αδελφούλη, τον Μάιο, μ' έδωσε μια συμβουλή ωραία και έτσι σου ήρθα. Μόλις τ' άκουσε ο Μάρτης, τρελάθηκε, θύμωσε πολύ:

– Καλά, Μάιε μου, περίμενε να σου κόψω τα φτεράκια σου... περίμενε...

Από τότε ακόμη και τώρα έχουμε κάπου-κάπου μαρτιάτικες παγωνιές τον Μάιο, αφού δεν έχει περάσει ακόμη η προσβολή του Μάρτη που κρατάει του αδελφού του, του Μαΐου.

*(Από το βιβλίο «Ο γύρος του κόσμου με το τρένο των παραμυθιών» Επειμέλεια
κειμένου και μετάφραση Ειρήνη Ροσκόβα)*

Λεξιλόγιο

τα μπουρίνια –

η χιονοθύελλα – снігова

ο πάγος – лід

οι παγωνιές – заморозки

τα παράπονα –

περιστρέφομαι -

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Διαβάστε το κείμενο προσεκτικά και γράψτε τις άγνωστες λέξεις με μετάφραση στα ρώσικα.
2. Κάντε το σχέδιο του διηγήματος.
3. Κάντε την περίληψη του κειμένου.
4. Σχηματίστε δικές σας προτάσεις με τις άγνωστες λέξεις: *χιονοθύελλα, ξεκινώ, έλκηθρα, τρελή παγωνιά, περιστρέφομαι, αποχαιρετώ.*
5. Μεταφράστε γραπτά το απόσπασμα από *Μια φορά κι έναν καιρό...*
6. Χαρακτηρίστε όλα τα ρήματα του κειμένου

ΚΕΙΜΕΝΟ 13

ΒΑΣΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΣΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

Από όλους τους κανόνες συμπεριφοράς στο τραπέζι, πολλοί άνθρωποι συνήθισαν μόνο έναν: όταν τρώω – είμαι κουφός και βουβός. Αλλά αυτός, ανάμεσα στους άλλους δεν είναι βασικός. Τότε ας μιλήσουμε για τους βασικούς κανόνες συμπεριφοράς στο τραπέζι. Πριν καθίσεις στο τραπέζι, πλύνε τα χέρια σου, κάθισε ίσια, και βάλε τις παλάμες σου στο τραπέζι. Δεν πρέπει να βάλεις τους αγκώνες σου στο τραπέζι, βάλε τους στο σώμα σου, για να μην ενοχλείς τους γείτονες. Δεν πρέπει να κουνάς τα πόδια σου, και να σπρώχνεις τους γείτονες.

Φάε και πιές αθόρυβα, αναμάσησε την τροφή με πυκνά χείλη. Όταν τρως, μη βιάζεσαι, αλλά να τρως αργά. Μην παίρνεις την τροφή από την κοινή πιατέλα με το δικό σου κουτάλι ή πιρούνι, γι' αυτό το σκοπό υπάρχει ξεχωριστό κουτάλι ή πιρούνι. Δεν πρέπει να διαλέγεις τα κομμάτια, που είναι στην κοινή πιατέλα, πρέπει να πάρεις αυτό που είναι κοντά σε σένα. Μην αφήνεις το φαγητό στο πιάτο, καλύτερα από πριν να ζητήσεις μικρή μερίδα.

Κράτησε το πιρούνι και το μαχαίρι με τέτοιο τρόπο ώστε μόνο η λαβή του να είναι στην παλάμη σου. Με τον αντίχειρα και το μεσαίο δάκτυλο κράτησε τις πλευρές της αρχής της λαβής και βάλε το δείκτη επάνω πιέζοντας τη λαβή κάτω.

Τα άλλα δάχτυλα λύγισέ τα στην παλάμη. Όταν το πιρούνι είναι μαζί με το μαχαίρι, πάρε το πιρούνι στο αριστερό χέρι και το μαχαίρι στο δεξί.

Κράτησε το κουτάλι με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι το άκρο της λαβής στην αρχή του αντίχειρα και η αρχή του κουταλιού στο μεσαίο δάκτυλο. Με τον αντίχειρα πίεξε τη λαβή πάνω στο μεσαίο δάκτυλο και με τον αντίχειρα κράτησέ το από δίπλα. Τα άλλα δάχτυλα λύγισέ τα στην παλάμη.

Φάε τη λαχανόσουπα και τη σούπα αθόρυβα. Μη γεμίζεις το κουτάλι πολύ. Μη φυσάς να κρυώσει. Μη σηκώνεις το πιάτο για να τελειώσεις το φαγητό, ας μείνει και λίγο στο πιάτο. Βάλε το κουτάλι στο πιάτο όχι στο τραπεζομάντιλο.

Φάε το κρέας με το μαχαίρι και το πιρούνι, κόβοντας μικρά κομμάτια. Τους κεφτέδες, το ραγού, τα μπιφτέκια δεν τα κόβουν με το μαχαίρι αλλά τα τρώνε με το πιρούνι.

Πάρε το ψωμή από το καλάθι με το χέρι σου χωρίς να αγγίζεις άλλα κομμάτια. Βάλε το ψωμή στο ειδικό πιάτο. Φάε το ψωμή, σπούζοντάς το σε μικρά κομμάτια. Εκτός από το ψωμή με τα χέρια παίρνουν και τα πιτάκια, τα μπισκότα, τα σοκολατίνια και τα φρούτα.

Όταν πίνεις τσάϊ ή καφέ, κράτησε το φλιτζάνι από τη λαβή χωρίς να περνάς το δάχτυλό σου στην τρύπα και χωρίς να βάζεις στην μπάντα το μικρό σου δάκτυλο. Μην πίνεις από το κουταλάκι. Όταν ανακατώσεις τη ζάχαρη, το κουταλάκι βάλε το στο πιατάκι.

Να σηκώνεσαι από το τραπέζι όταν όλοι τελειώνουν το φαγητό και να βάζεις την καρέκλα στο τραπέζι και να λες ευχαριστώ στην κυρία για τη φιλοξενία.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Διαβάστε το κείμενο προσεκτικά και γράψτε τις άγνωστες λέξεις με μετάφραση στα ρώσικα.
2. Σε ποιον απευθύνεται το κείμενο;
3. Ακολουθείτε τους παραπάνω κανόνες συμπεριφοράς στο τραπέζι;
4. Αναφέρτε άλλους κανόνες συμπεριφοράς στο τραπέζι για τους οποίους δεν γίνεται λόγος στο κείμενο.

5. Τι δεν πρέπει να κάνετε στο τραπέζι;
6. Αλλάξτε τα ρήματα από την προστακτική έγκλιση στην υποτακτική.
7. Δώστε την ερμηνεία των επόμενων λέξεων: κανόνας, συνηθίζω, κοινός, αθόρυβα, τραπεζομάντιλο, φιλοξενία.
8. Σχηματίστε ένα σταυρόλεξο με βάση το κείμενο.
9. Παρουσιάστε μια τηλεοπτική εκπομπή ή ένα πρόγραμμα με θέμα: «Κανόνες συμπεριφοράς στο τραπέζι».
10. Κάντε την περίληψη του κειμένου.

ΚΕΙΜΕΝΟ 14

Η ΜΑΣΣΙΑ ΚΑΙ Η ΑΡΚΟΥΔΑ

Μια φορά κι ένα καιρό ζούσε ένας παππούς και μία γιαγιά και μαζί τους έμενε η μικρή τους εγγονή, η Μάσσια.

Η Μάσσια ήθελε να πάει στο δάσος να μαζέψει μανιτάρια. «Πήγαινε μικρή μας εγγονή, μόνο μην χαθείς», της είπαν. Η Μάσσια περπατούσε γύρω μέσα στο δάσος ώσπου χάθηκε. Ξαφνικά είδε ένα ίζμπα! (ένα μικρό ξύλινο σπίτι). Το μικρό κορίτσι μπήκε αμέσως μέσα στο σπίτι αλλά δεν ήταν κανείς εκεί. «Είναι κανείς εδώ;» «Πού είναι ο ιδιοκτήτης;» φώναξε.

Αλλά σ' αυτό το ίζμπα ζούσε μια μεγάλη αρκούδα! Το βράδυ η αρκούδα γύρισε στο σπίτι, είδε την Μάσσια και ήταν πολύ ευτυχισμένη!

«Θα ζεις μαζί μου τώρα»

«Θα βάζεις κάρβουνα στην σόμπα μου»

«Θα φτιάχνεις τον χυλό μου»

«Θα με ταΐζεις τον χυλό μου»

«Δεν θα σ' αφήσω να φύγεις ποτέ!»

Η Μάσσια άρχισε να ζει στο ίζμπα της αρκούδας. Το πρωί η αρκούδα πήγε να μαζέψει τροφή μέσα στο δάσος. «Δεν θα πας πουθενά!» της είπε η αρκούδα. «Και εάν το σκάσεις, θα σε πιάσω και θα σε φάω!»

Η Μάσσια ήταν πολύ φοβισμένη, αλλά άρχισε να σκέπτεται, πως μπορούσε να το σκάσει από την αρκούδα; Το δάσος απλωνόταν απέραντο ολόγυρα της, και δεν γνώριζε το δρόμο για το σπίτι της.

Η Μάσσια σκεπτόταν και όλο σκεπτόταν. Κάποια μέρα αποφάσισε: Έψησε μερικές πίττες στην στόφα και της έβαλε μέσα σ' ένα πολύ μεγάλο καλάθι.

«Αρκούδα, σε παρακαλώ, δώσε μου μια μέρα άδεια για να μπορέσω νπ πάω στο **χωριό**», **είπε** η Μάσσια. «Θέλω να πάρω αυτές τις πίττες στην γιαγιά και στον παππού». «Όχι θα πάρω τις πίττες εγώ» **είπε** η αρκούδα.

Καλά, **είπε** η Μάσσια, αλλά «Κατά τη διαδρομή, μην ανοίξεις το καλάθι». «Μην φας **τις πίττες**.

Θα βρίσκομαι πάνω σ' ένα μεγάλο ψηλό δέντρο μέσα στο δάσος. Θα βλέπω όλα όσα κάνεις!»

«Εντάξει», απάντησε η αρκούδα.

Η Μάσσια έστρωσε τις πίττες μέσα στο καλάθι. Κι έστειλε την αρκούδα έξω να δει αν βρέχει. Η αρκούδα πήγε έξω και η Μάσσια σκαρφάλωσε και μπήκε στο καλάθι. Έβαλε και το μεγάλο πιάτο με τις πίττες πάνω στο κεφάλι της. Η αρκούδα μπήκε μέσα ξανά, σήκωσε το καλάθι και έφυγε για το χωριό.

Περπατούσε και όλο περπατούσε μέσα στο δάσος, ώσπου κουράστηκε.

«Θα καθίσω πάνω σ' αυτό το κούτσουρο και θα φάω τις πίττες» **είπε**.

«**ΣΕ ΒΛΕΠΩ, ΣΕ ΒΛΕΠΩ!**»

«Μην καθίσεις στο κούτσουρο»,

«Μην φας τις πίττες»,

«Πάρε τις στην γιαγιά»,

«Πάρε τις στον παππού!» **φώναξε** η Μάσσια μέσα από το καλάθι.

Η αρκούδα κοίταζε προς τα πάνω στα δέντρα. Η Μάσσια κάθεται ψηλά πάνω στο δέντρο και τα βλέπει όλα! σκέφθηκε.

Η αρκούδα μπήκε στο χωριό.

«Ανοίξτε γρήγορα, σας έφερα πίττες από την Μάσσια!» **φώναξε**.

Ο σκύλος είδε την αρκούδα και όρμησε αμέσως επάνω της! Η αρκούδα τρόμαξε, έριξε το καλάθι και έτρεξε μέσα στο δάσος.

Ο παππούς και η γιαγιά βγήκαν έξω, άνοιξαν το καλάθι, και τι βλέπουν μέσα; Ήταν η Μάσσια! Ο παππούς και η γιαγιά χάρηκαν πολύ. Αρχισαν να αγκαλιάζουν, να χαιδεύουν και να φιλούν την Μάσσια και να της λένε πόσο δυστυχισμένοι ήταν που την έχασαν, αλλά και πόσο ένα έξυπνο κορίτσι ήταν!

(Από το βιβλίο «Ο γύρος του κόσμου με το τρένο των παραμυθιών» Επειμέλεια
κειμένου και μετάφραση Ειρήνη Ροσκόβα)

Λεξιλόγιο

τα μανιτάρια – гриби

δυστυχισμένος, -η, -ο – несчастливый

η αρκούδα – ведмідь

το καλάθι – кошик

χαιδεύω – хвалити

έξυπνος, -η, -ο - розумний

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Διαβάστε το κείμενο προσεκτικά και γράψτε τις άγνωστες λέξεις με μετάφραση στα ρώσικα.
2. Μεταφράστε γραπτά το απόσπασμα από *Η Μάσσια ήταν πολύ φομισμένη...*
3. Κάντε το σχέδιο του διηγήματος.
4. Κάντε την περίληψη του κειμένου.
5. Χαρακτηρίστε όλα τα ουδέτερα επίθετα του κειμένου.
6. Βρείτε όλες τις μετοχές.
7. Βρείτε όλα τα ρήματα α' συζυγίας στον αόριστο.

ΚΕΙΜΕΝΟ 15

ΤΟ ΨΑΡΕΜΑ ... ΜΕ ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΜΑΤΙΑ

Ο πατέρας μου, ο κυρ Βύρωνας, ήταν και παραμένει σπουδαίος ψαράς... Το σπουδαίος, όχι με την έννοια, ότι πιάνει πολλά ψάρια, αλλά με τη σημασία του

ανθρώπου που ψαρεύει. Πιστέψτε με, έχει μεγάλη σημασία αυτό που σας λέω γιατί το ψάρεμα δεν είναι μόνο τέχνη, είναι και τρόπος ζωής.

Ο πατέρας μου λοιπόν, ένα απόγευμα του καλοκαιριού στην αυλή του σπιτιού μας, μου έμαθε στην αρχή πώς να δένω τα αγκίστρια στην πετονιά, τι κόμπους θα χρησιμοποιώ και σε τι ύψος θα είναι το βαρίδι σε σχέση με το αγκίστρι, πώς θα φτιάξω το δόλωμα...

Γεμάτος χαρά ένα απόγευμα μαζί με τους φίλους μου ξεκινήσαμε για ψάρεμα κάτω στο λιμάνι του νησιού μου, της Χίου. Γύρισα μετά από αρκετή ώρα χαρούμενος για το κατόρθωμά μου, μα και είχα πιάσει αρκετά ψάρια. Έπειτα από την αρχική χαρά όμως, ήρθαν οι τύψεις γιατί τα ψάρια ήταν μικρά.

Ήταν ένα βάπτισμα για μένα και όταν αργότερα αγάπησα πραγματικά τη θάλασσα τότε κατάλαβα τη σημασία του να σέβεσαι οτιδήποτε σε περιβάλλει...

Δεν θα ξεχάσω ποτέ τα ζεστά βράδια του καλοκαιριού πολύ αργά τη νύχτα όταν παίρναμε τις πετονιές και πηγαίναμε στο Φαναράκι για καθετή. Είναι μια τεχνική, όπου βρίσκεις ένα μέρος και κάθεσαι για να ψαρέψεις κρατώντας την πετονιά σου κάθετα στη θάλασσα.

Μπορεί ψάρια εγώ να μην έπιανα, όμως διδάχτηκα την υπομονή και απέκτησα την ιδιότητα να ακούω τους άλλους. Εκεί στην ηρεμία ανοίγεις την καρδιά σου στη θάλασσα και να είστε σίγουροι πως σας ακούει υπομονετικά.

Όταν πηγαίναμε για ψάρεμα με το καλάμι, πιστεύω το πιο συναρπαστικό, είχα μεγάλη χαρά γιατί στο ψάρεμα αυτό πρέπει να επιδείξεις εξυπνάδα και υπομονή. Αυτό το είδος του ψαρέματος είναι από τα πιο όμορφα γιατί νιώθεις την ένταση της στιγμής παρακολουθώντας τον φελλό του καλαμιού σου να κατεβαίνει, δείγμα ότι το ψάρι τσίμπησε. Τις περισσότερες φορές το ψάρι δεν πιάνονταν στο αγκίστρι, όμως η συγκίνηση που ένιωθες ήταν ό,τι πιο όμορφο μπορούσε να σου συμβεί εκείνη τη στιγμή. Εκεί άκουσα αμέτρητες ιστορίες και πολλές φορές ειλικρινά δεν έδινα σημασία στο φελλό. Η θάλασσα με τον τρόπο της σου έδειχνε έναν άλλο δρόμο για να ψαρέψεις...

Δεν θα ξεχάσω ποτέ, μια από τις ομορφότερες εικόνες που είδα και έζησα καταμεσής στο Αιγαίο πέλαγος, ένα πρωινό του καλοκαιριού. Είχαμε ανοιχτεί από

το λιμανάκι που ο πατέρας μου έχει την βάρκα του και ήταν μόλις ο ήλιος έβγαινε από την Ανατολή. Ο κυρ Βύρωνας ετοίμαζε το δόλωμα και τα υπολείμματα τα έριχνε μέσα στη θάλασσα για να τα φάνε τα ψάρια. Δεν πέρασαν ούτε δέκα λεπτά, όταν δώδεκα περίπου δελφίνια περιτριγύρισαν την βάρκα μας κολυμπώντας και χορεύοντας δίπλα μας. Ήταν τόσο κοντά που για πρώτη φορά στη ζωή μου άγγιξα δελφίνι στην πλάτη του... Έπειτα από αυτό νομίζετε, ότι είχε σημασία αν έπιασα ψάρια ή όχι;

Δεν υπάρχει ομορφότερο πράγμα από το να βρίσκεσαι δίπλα στη θάλασσα να ψαρεύεις ή να κάνεις πως ψαρεύεις, όμως στην πραγματικότητα να κάνεις ένα ταξίδι στη ψυχή σου, στον κόσμο σου. Μαθαίνεις στην υπομονή και στη κατανόηση, ονειρεύεσαι και ταξιδεύεις πολύ μακριά. Γίνεσαι άλλος άνθρωπος και το κυριότερο μαθαίνεις ν' αγαπάς τον εαυτό σου και τον κόσμο όλο. Έχω ψαρέψει με πολλούς τρόπους όμως η καλή ψαριά είναι το να μάθεις να ζεις σαν ψαράς. Γι' αυτό, σας συμβουλεύω να ψαρεύετε ή να κάνετε πως ψαρεύετε έχοντας καλάμι τη ψυχή σας και πετονιά τα μάτια σας...

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Διαβάστε το κείμενο προσεκτικά και γράψτε τις άγνωστες λέξεις με μετάφραση στα ρώσικα.
2. Ερμηνεύστε τη σημασία της λέξης «ψάρεμα».
3. Διαλέξτε από το κείμενο σχετικές λέξεις με το θέμα ψάρεμα.
4. Βρείτε τα αντώνυμα των λέξεων: *σπουδαίος, ξεκινώ, χαρούμενος, τσιμπώ, Ανατολή, πραγματικότητα, κατανόηση.*
5. Έχετε χόμπι; Ποιο; Να το περιγράψετε.
6. Στον αφηγητή αρέσει να ψαρεύει; Πώς το καταλάβατε; (Να διαβάσετε προτάσεις, που το επιβεβαιώνουν).
7. Βρείτε τις λέξεις-κλειδιά. Να τις αντιγράψετε στα τετράδιά σας.
8. Κάντε την περίληψη του κειμένου χρησιμοποιώντας τις λέξεις-κλειδιά.

ΚΕΙΜΕΝΟ 16

ΠΩΣ Ο ΛΙΑΣ ΕΙΔΕ ΚΑΤΙ ΠΟΥ ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΣΑΝ ΝΑ ΔΟΥΝ

Μια μέρα, ο Λιας είδε θαύμα! Μην ταράζεστε, παιδιά μου. Είν' αλήθεια πως πολύ σπάνια παρουσιάζονται θαύματα στον άνθρωπο, αλλά φαίνεται πως ο Λιας θα ήταν απ' αυτούς τους σπάνιους ανθρώπους. Αυτά τα πράγματα μπορούμε να τ' ακούμε, ποτέ όμως να τα κρίνουμε. Βουλή Θεού, λοιπόν, ήταν να δει ο Λιας θαύμα! Και μάλιστα σ' αυτή την ηλικία, μισή μερίδα άνθρωπος! Όχι, δεν κοιμήθηκε το βράδυ στην εκκλησιά για να 'ναι αγιασμένος, ούτε του 'χαν βάλει σκόρδο τη νύχτα κάτω απ' το μαξιλάρι του. Είδε θαύμα στα καλά καθούμενα, μέρα μεσημέρι, κατακαλόκαιρα, την ώρα που ο παππούς ροχάλιζε στο χαγιάτι. Κι όπως εσείς ξέρετε, όταν οι μεγάλοι ροχαλίζουν τα μεσημέρια στο χαγιάτι, οι μικροί έχουν χρέος να τρίγουρίζουν στον κήπο ή στα κελάρια, ή στην ανάγκη, και λίγο παραέξω, στο δρόμο, για να δουν αν τα πράγματα είναι όλα στη θέση τους.

Έτσι ο Λιας έφτασε μέχρι το κοτέτσι. Και πραγματικά, όλα ήταν στη θέση τους. Οι φωλιές είχαν τ' αυγά τους, κι ο κόκορας, κρατημένος στο ένα πόδι του, λαλούσε στα κεραμίδια. Όλα εν τάξει, εκτός από ένα. Στη μεγάλη καλάθα, όπου βρισκόταν η πιο περιποιημένη φωλιά, στρογγυλοκαθόταν μια κότα, και μάλιστα μια κότα αποφασισμένη να μην το κουνήσει από κει ούτε ρούπι.

Να τα μας! Είμαστε τώρα υποχρεωμένοι, σκέφτηκε ο Λιας, να σεβαστούμε και την κυρία κότα. Και τι κάνει εδώ, παρακαλώ; Βέβαια, αν είχε λίγη ευγένεια, ο Λιας θα 'πρεπε να σκεφτεί πως η κυρία κότα, ζαλισμένη από τον ήλιο, απλώς μεσημέριαζε. Ο Λιας όχι μόνο δεν είχε την ευγένεια αυτή, αλλά πήρε κι ένα ξυλο και ζουλούσε τήν κότα στα φτερά. Ε, λοιπόν, τι καταλαβαίνετε! Η μάχη ήταν αναποφευκτη, κι ο Λιας δεν έπρεπε να παραπονιέται για ό,τι είδε παραπέρα, μια και πήγαινε γυρεύοντας.

Τσιμπά ο Λιας με το ξυλο, τσιμπά η κότα με το ράμφος, το πράμα έφτασε στο απροχώρητο. Μα και να το κουνήσει η καλή σου από κει που ήταν, δεν το 'λεγε. Το μόνο που άφησε στο Λια να δει σ' όλη τη διάρκεια της μάχης, ήταν τα πολλά αυγά που είχε η φωλιά κάτω απ' την κοιλιά της. Είδατε τόπο που βρήκε η αναποόη για να πάει να μεσημεριάσει! Τι να πει κανείς με τις ιδιοτροπίες μερικών μερικών.

Και να 'ταν αυτή μόνο η αναποδιά της! Ενώ στην αρχή ριχνόταν με μανία μια στο ξύλο του Λια, μια στα δάχτυλα του, ξαφνικά άρχισε να τσιμπάει τ' αυγά της φωλιάς.

Ο Λιάς κατατρόμαξε! Και φυσικά δεν ενδιαφέρθηκε για τ' ασπραοια των αυγών, που θα πήγαιναν χαμένα, όσο για τους κρόκους, που του άρεσαν. Η κυρία κότα όμως ήξερε τι έκανε. Επειδή μισούσε πολύ το Λια εκείνη τη στιγμή, που ήταν το πιο κακό παιδί της ημέρας, ήθελε να τον εκδικηθεί χύνοντας τα κροκάδια.

Όμως, τότε ακριβώς έγινε να δει ο Λιας θαύμα! Απ' το ένα αυγό, που με το τσίμπα τσιμπά το κάνε θρύψαλα η κυρία κότα, αντί να χυθεί ο κροκός που περίμενε ο Λιας, ξεπήδησε ένα ολόκληρο πουλάκι! Αληθινό; Ρωτάτε; Αληθινότατο! Αφού έκανε και τσίου τσίου! Και περπάτησε, και τσίμπησε με το μουσούδι του ένα ψίχρυλο, και για πόδια του είχε δυο οδοντογλυφίδες!

Ο Λιας κουτρουβάλησε, σα να κοιμόταν ορθός, έξω απ' το κότετσι: Είδα θαύμα! Ένα όμως δεν καταλάβαινε, που κι εγφ επίσης δεν το καταλαβαίνω και που και σεις -θα δείτε- θα 'χετε δίκιο να μην το καταλαβαίνετε. Πώς το θαύμα παρουσιάστηκε στο Λια, που ήταν το πιο κακό παιδί της ημέρας, αφού πείραζε την κυρία κότα που μεσημέριαζε ήσυχα; Εδώ πια έχουμε μπερδευτεί όλοι μας. Στα κακά παιδιά και περίεργα είναι σωστό να παρουσιάζονται τα θαύματα, ή στα καλά και υπάκουα που κοιμούνται τα μεσημέρια; Βλέπω αδικία! Μεγάλη αδικία, παιδιά μου!

Τέλος πάντων ο Λιας έτρεξε παντού να πει πως είδε θαύμα. Τράβηξε τον παππού απ' το μαστούνι, τη μάνα απ' την ποδιά, τη θείτσα απ' τη φουστάνα, και τους έσυρε στη φωλιά. Πράμα όμως περίεργο! Κανείς δεν τον πίστευε πως είδε θαύμα. Καμάρωναν το πουλάκι, χαμογελούσαν κοιτάζοντας ο ένας τον άλλο, αλλά να πιστέψουν αυτό που τους έλεγε μπουρδουκλώνοντας απ' τη βία τα λόγια του ο Λιας, πως δηλαδή το πουλάκι βγήκε απ' τ' αυγό μπροστά του, αδύνατον! Η σειρά ήταν πολύ απλή: Η κότα μεσημέριαζε. Ο Λιας σκάλισε την κότα που μεσημέριαζε. Η κότα Θύμωσε. Η θυμωμένη κότα τσίμπησε τ' αυγό θέλοντας να του χύσει τον κροκό. Απ' το τσιμπημένο όμως αυγό **βγήκε ένα πουλί.**

Αυτά όλα τα καταλάβαιναν, αφού τους τα εξηγούσε τόσο καθαρά ο Λιας, μα δεν τα πίστευαν, αφού καθόλου δεν απορούσαν. Δεν ξέρω αν έκανε καλά ο Λιας που επέμενε να τους τα λέει και να τους τα ξαναλέει. Εγώ νομίζω πως, αν έβλεπα θαύμα, θα το κρατούσα για τον εαυτό μου, και πεντάρα δε θα 'δυνα αν οι άλλοι με πιστεύουν ή όχι.

(απόσπασμα από το βιβλίο «Περιπέτειες του μικρού Λία»)

Λεξιλόγιο

το θαύμα – чудо

το μαξιλάρι – подушка

το χρέος – обов'язок

τα κεραμίδια –

το ασπράδι – бѣлок

ο κρόκος – жовток

το μπαστούνι – трость

καμαρώνω –

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Διαβάστε το κείμενο προσεκτικά και γράψτε τις άγνωστες λέξεις με μετάφραση στα ρώσικα.
2. Κάντε το σχέδιο του διηγήματος.
3. Κάντε την περίληψη του κειμένου.
4. Σχηματίστε δικές σας προτάσεις με τις άγνωστες λέξεις: *μερίδα, ράμφος, μαξιλάρι, ρούπι, κροκάδια, θυμώνω.*
5. Εξηγήστε τις παρακάτω φράσεις, σχηματίστε προτάσεις μ' αυτές:
- *ζαλισμένη από τον ήλιο*
- *από το τσιμπημένο αυγό βγήκε ένα πουλί*
6. Βρείτε τα αντώνυμα: *χαμογελώ, ήσυχος, καθαράι, ασπράδια, στέκομαι*
7. Τι συμπεράσματα μπορούμε να βγάλουμε από το κείμενο;
8. Μεταφράστε γραπτά το απόσπασμα από **Ο Λιας κουτροβάλησε...**

ΚΕΙΜΕΝΟ 17

Η ΧΙΟΝΑΤΗ

Ζούσε μια φορά, τα παλιά τα χρόνια, ένας αγρότης, ο Ιβάν και είχε μια γυναίκα, τη Μάρια. Ζούσανε σε αρμονία οι δυο τους αγαπημένοι, μόνο που δεν είχαν παιδιά και γέρασαν ολομόναχοι. Μεγάλη στενοχώρια τους έτρωγε και παρηγορούνταν μόνο τότε, όταν έβλεπαν άλλα παιδάκια. Τι να κάνουν οι καημένοι! Έτσι, μάλλον, τους ήταν γραφτό.

Μια φορά σαν ήρθε ο χειμώνας και χιόνισε τόσο πολύ που περπατούσες και το χιόνι έφτανε ως τα γόνατα, χύθηκαν έξω για παιχνίδια όλα τα παιδάκια της γειτονιάς. Τα δυο μας γεροντάκια κάθισαν στο παράθυρο να χαρούνε τα μικρά. Τρέχανε, πηδούσαν τα μωρά και άρχισαν να φτιάχνουν έναν χιονάνθρωπο - να είμαστε πιο ακριβείς - μια κυρά από χιόνι. Ο Ιβάν και η Μάρια τους κοιτούσαν σιωπηλά και ξαφνικά ένα χαμόγελο σχηματίστηκε στο πρόσωπο του Ιβάν:

– Άντε, γυναίκα, να πάμε και μείς να κάνουμε καμιά κυρά του χιονιού. Φαίνεται ότι και η Μάρια είχε καλή διάθεση:

– Και δεν πάμε;... να διασκεδάσουμε λίγο στα γεράματα! Μόνο τι την θέλεις μια άλλη κυρά; Δε σου φτάνει που μ' έχεις εμένα; Πάμε να κάνουμε καλύτερα ένα χιονόπαιδο που δεν μας έδωσε ο Θεούλης, ένα δικό μας.

– Αλήθεια είναι, έλα, πάμε! – είπε ο Ιβάν, πήρε το σκούφο του, την κυρά του και βγήκαν έξω στην αυλή.

Στ' αλήθεια βάλθηκαν να κάνουνε μια κούκλα από χιόνι - έφτιαξαν το σωματάκι της με τα χεράκια και ποδαράκια, έστησαν επάνω ένα άλλο τόπι χιονιού και το 'καναν κεφαλάκι.

– Με την βοήθεια του Θεού! - φώναξε κάποιος περαστικός.

– Ευχαριστούμε πολύ, - απάντησε ο Ιβάν.

– Έλα, γείτονα, υ κύνειε εδώ πέρα;

Και ο Ιβάν απάντησε:

– Να, ό,τι βλέπεις, καλέ!

– Τη Χιονάτη, – χαμογέλασε η Μάρια.

Λοιπόν, έπλασαν τη μυτούλα, έκαναν δυο λακκάκια στο μέτωπο αντί ματάκια, και μόλις χάραξε ο Ιβάν το στοματακι, ξαφνικά σαν να ζωντάνευσε, σαν να αισθάνθηκε την αναπνοή της κούκλας-του χιονιού. Δεν πρόλαβε ο γέρος να πάρει το χέρι του από το στοματακι που χάραξε και βλέπει εκείνη τη στιγμή ότι τα λακκάκια στο μέτωπο πλέον δεν είναι λακκάκια, έγιναν ωραία μπλε ματάκια που τον κοιτούσαν με περιέργεια.... να και τα χειλάκια βαθυκόκκινα χαμογελάνε!

– Τι είν' αυτό; Τι φάντασμα, τι οπτασία; – θάμπωσε ο Ιβάν, κάνοντας το σταυρό του.

Η κούκλα όμως σκύβει προς το πλευρό του το κεφαλάκι της, λες και είναι ζωντανή και να την .. άρχισε να κουνά στο χιόνι τα χεράκια της και ποδαράκια σαν μωρό φασκιωμένο.

– Αχ, Ιβάν, Ιβάν, - τσίριξε η κυρά - Μάρια, τρέμοντας από χαρά μεγάλη. - Ο Θεούλης μας στέλνει παιδάκι! Το βλέπεις;! - και βάλθηκε να αγκαλιάζει τη κούκλα, τη Χιονάτη.

Εκείνη τη στιγμή όλο το χιόνι έφυγε απ' αυτήν, σαν τσόφλι από αυγό και στα χέρια της Μάριος βρέθηκε ένα ζωντανό ομορφούλικο κοριτσάκι.

– Τι μωρό, τι ωραίο που είσαι! Η Χιονάτη μου η ποθητή είσαι! -τα 'λεγε όλο χαρά η κυρά - Μάρια τρέχοντας με τη μικρή αγκαλιά στο καλύβι τους.

Δεν μπορούσε να συνέλθει και ο γέρος από το θαύμα τούτο το μεγάλο, και η κυρά του όλο χαρές και πανηγύρια.

Και όσο κυλούσαν οι μέρες - και όχι οι μέρες - οι ώρες - μέρα με τη μέρα μεγάλωνε η Χιονάτη και γινόταν όλο και πιο όμορφη και πιο καλή. Στα σύννεφα πετούσαν απ' τη χαρά τους οι δυο γέροι. Το φτωχόσπιτό Τους ήταν όλο κέφια, πανηγύρια. Οι κοπέλες του χωριού συχνάζουνε - παίζουν με τη μικρή, τη στολίζουν, ντύνουν όμορφα σαν κουκλί, λένε όμορφα τραγούδια, τη μαθαίνουν τη Χιονάτη διάφορα δικά τους, πως και τι τα κάνουν όλα. Η Χιονάτη μας σαν κοπελίτσα έξυπνη όλα τα μαθαίνει, όλα τα θυμάται.

Μεσ' στο χειμώνα έγινε σαν κοριτσάκι δεκατριών χρονών, τόσο μεγάλωσε. Όλα τα καταλαβαίνει, πολλά ξέρει να τα πει, και με μια φωνούλα όλο γλύκα. Είναι τόσο καλόκαρδη, τόσο φρόνιμη και φιλότιμη με όλους, χαρά μεγάλη για τα

γερόντια. Και όλη της είναι άσπρη.- άσπρη σαν χιόνι, τα ματάκια της σαν εκείνο το ανοιξιάτικο λουλούδι - το «μη με λησμονεί» - η ξανθή πλεξούδα της ως τη μέση, μόνο που δεν κοκκινίζει το προσωπάκι της όπως σ' όλους τους ανθρώπους, λες και δεν έχει αιματάκι το σωματάκι της. Όμως και χωρίς αυτό ήταν τόσο ωραία και καλή που μόνο να τη θαυμάσεις θέλεις. Κάπου-κάπου μπορούσε να ξεχαστεί με τα παιχνιδάκια της και τότε ήταν αδύνατον να ξεκολλήσεις το βλέμμα απ' αυτήν. Τόσο όμορφη που είναι! Χαίρετα η ψυχή όταν την βλέπεις! Όλοι την καμαρώνουν! Όλο το χωριό! Η κυρά-Μάρια την αγαπά πολύ:

– Βλέπεις, άντρα, βλέπεις, τελικά κι εμάς μας άκουσε ο Θεούλης, μας δώρισε ένα κοριτσάκι, μια χαρούλα μεγάλη στα γεράματα μας! Αχ, και πέρασε ο καημός μου ο αβάσταχτος!

– Να ευχαριστούμε τον Θεό, γυναίκα, να τον ευχαριστούμε! - συμφωνούσε ο γέρος.

Έτσι, πέρασε ο χειμώνας. Ανοιξιάτικος ήλιος ζέστανε τη γη, άρχισαν να πρασινίζουν κάμποι, κελάηδησε ο κορυδαλλός. Μαζεύτηκαν και τα κορίτσια του χωριού να πούνε τ' ανοιξιάτικα τραγούδια τους:

– Άνοιξη ομορφούλα! Έλα! Πώς ήρθες; Πώς μας έφτασες; Όμως η Χιονάτη μας κάπως φάνηκε θλιμμένη.

– Τι έπαθες, μωρό μου, γλύκα μου; - ανησυχούσε η Μάρια.- Μπας και αρρώστησες, πουλάκι μου; Τι έγινε με τη χαρά σου; Αδυνάτισες. Μήπως σε πήρε κακό μάτι;

Και η Χιονάτη κάθε φορά απαντούσε:

– Τίποτα, όλα καλά, γιαγιάκα! Μην ανησυχείς.

Έτσι, λοιπόν,-έφυγε και το τελευταίο χιόνι, το 'διώξε η άνοιξη με τις ζεστές της μέρες.

Άνθισαν οι κάμποι και οι κήποι, κελάηδησε το αηδόνι και κάθε άλλο πουλάκι, και όλα γύρω έγιναν πιο χαρούμενα κι πιο ωραία. Μόνο η Χιονάτη έγινε ακόμη πιο θλιμμένη και μελαγχολική, όλο μόνη της θέλει να 'ναι, αποφεύγει τις φιλενάδες της, κρύβεται και φεύγει απ' τον ήλιο. Όλο θέλει και ψάχνει τον ίσκιο σαν το μαγιολούλουδο κάτω απ' το δένδρο. Τι ωραία που ένιωσε κοντά στη

δροσερή πηγή κάτω απ' την πράσινη κλαίουσα. Μόνο εκεί έβρισκε την ηρεμία. Γινόταν όλο και πιο χαρ,ούμενη με τη βροχή την ποθητή.

Μια φορά που ήρθον σύννεφα υαύρα, μαύρισε ο ουρανός και άρχισε να ρίχνει χαλάζι, χάρηκε τόσο πολύ που δε θα μπορούσε να χαρεί μια άλλη όλα τον μαργαριτάρια του κόσμου.

Έτσι πέρασε και η άνοιξη, μπήκε το καλοκαίρι 'και έφτασε η μέρα του της γιορτής του Ιβάν, 24 Ιουνίου. Οι κοπέλες του χωριού ξεκίνησαν για παραδοσιακά παιχνίδια και πανηγύρια στο μικρό δάσος. Πέρασαν να πάρουν μαζί τους και τη Χιονάτη. Αρχισαν να παρακαλάνε την κυρά - Μάρια να την αφήσει να 'ρθει μαζί τους.

– Έλα, κυρά - Μάρια, άσε την Χονάτη, άσε να έρθει μαζί μας, να παίξει!

Δεν ήθελε και πολύ να την αφήσει η γριούλα, δεν είχε διάθεση και η ίδια η Χονάτη μας, όμως δεν μπόρεσε να πει ύποτα, δεν είχε κανένα σοβαρό λόγο. Και η Μάρια σκέφτηκε ότι μπορεί μ' αυτόν τον τρόπο λίγο να διασκεδάσει η μικρή, να χαρεί, να ξεχάσει την πίκρα της. Την φίλησε λοιπόν και είπε:

– Έλα, αγάπη μου, πήγαινε να διασκεδάσεις λίγο με τις φίλες σου! Και εσείς, κοιτάζτε, να την προσέχετε, την Χιονάτη μου! Αφού ξέρετε πως 'ην αγαπώ, είναι η μοναδική χαρά μου!

– Εντάξει, έγινε, - φώναξαν τα κορίτσια, έτρεξαν, πήραν τη Χιονάτη και άντε όλες μαζί στο δάσος όλο χαρούμενες φωνές! Εκεί έκαναν στεφάνια από λουλούδια και τραγουδούσαν μεγαλόφωνα. Και η Χιονάτη ήταν συνεχώς μαζί τους.

Όταν βράδιασε, άναψαν φωτιά, παραδοσιακή φωτιά της μέρας εκείνης. Όλες έκαναν μια σειρά μια πίσω απ' τη άλλη και στο τέλος έβαλαν τη Χιονάτη.

– Κοίταξε, - τής είπανε, - μόλις τρέξουμε εμείς, τρέξε και 'συ, μην μείνεις πίσω!

Λοιπόν, ξεκίνησαν να λένε ένα χαρούμενο τραγούδι όλες μαζί και να πηδάνε πάνω από τη φωτιά, η μια μετά την άλλη. Κάποια στιγμή κάτι έκανε θόρυβο πίσω τους κι ακούστηκε ένας λυπητερός στεναγμός:

– Α-α-α-χ....

Κοίταξαν πίσω φοβισμένα: δεν είναι κανένας. Κοιτάνε η μια την άλλη - και δεν βρίσκουν τη Χιονάτη!

– Μάλλον κρύφτηκε η παιχνιδιάρη, - είπαν και σκορπίστηκαν γύρω να τη βρουν. Όμως όλο και δεν την έβρισκαν. Φώναζαν, φώναζαν, τίποτα...

– Άραγε, τι έπαθε, πού πήγε; - αναρωτιούνταν οι κοπέλες. - Μάλλον, έτρεξε σπίτι, κρύφτηκε, - είπαν και πήγαν στο χωριό. Αλλά δεν την βρήκανε ούτε εκεί.

Όλο το χωριό την έψαχνε μια μέρα, την άλλη, την επόμενη... Τίποτα. Τριγύρισαν όλο το δασάκι, κάτω από κάθε θάμνο, από κάθε δένδρο. Πουθενά η Χιονάτη.

Μεγάλη στενοχώρια και πίκρα μεγάλη βρήκε τα δυο μας γερόντια τα καημένα. Όλο δάκρια. Κάθε μέρα πήγαινε η Μάρια στο δάσος και όλο φώναζε να τη βρει τη **μικρή της κορούλα:**

– Πού Όαι, Χιονάτη μου; Πού 'σαι πουλάκι μου;

Και πολλές φορές σαν να άκουγε να αντανακλούσε:

– Αού! Εδώ-ω.....

Πουθενά η μικρή. Χάθηκε. Τι έγινε όμως; Τι έπαθε η Χιονάτη; Μήπως την πήρε κανένα άγριο θηριό του δάσους ή την έκλεψε κάποιο αγριοπούλι και την πήγε ως το πέλαγο βαθύ; - Όχι, ούτε άγριο θηριό την πήρε στο δάσος, κι ούτε την έκλεψε κάποιο αγριοπούλι και την πήγε ως το πέλαγο βαθύ... Όταν έτρεξε η Χιονάτη μαζί με τις φίλες της να πηδήξει πάνω από τη φωτιά, έγινε ξαφνικά ελαφρύς ατμός, ένα σύννεφο ατμού και... έλιωσε... και πέταξε στην απεραντοσύνη του ουρανού, γιατί όπως καταλάβατε η Χιονάτη δεν ήταν πραγματικό κοριτσάκι, αλλά ένα χιονανθρωπάκι, φτιαγμένο, όπως είπαμε, με χιόνι.

*(Από το βιβλίο «Ο γύρος του κόσμου με το τρένο των παραμυθιών» Επειμέλεια
κειμένου και μετάφραση Ειρήνη Ροσκόβα)*

Λεξιλόγιο

η αρμονία – гармонія

περαστικός, -η, -ο –

παραδοσιακά παιχνίδια – національні ігри

καμαρώνω –

η διάθεση – настрій

η πίκρα – гіркоτα

ο στεναγμός –

κρύβομαι –

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Διαβάστε το κείμενο προσεκτικά και γράψτε τις άγνωστες λέξεις με μετάφραση στα ρώσικα.
2. Μεταφράστε γραπτά το απόσπασμα από *Κοίταξαν πίσω φοβισμένα...*
3. Κάντε το σχέδιο του διηγήματος.
4. Κάντε την περίληψη του κειμένου.
5. Σχηματίστε δικές σας προτάσεις με τις άγνωστες λέξεις: *αρμονία, σκούφο, περιέργια, βλέμμα, καημός, ανοιξιιάτικός ήλιος, κορυδαλλός, ηρεμία, στενοχώρια, πίκρα.*
6. Χαρακτηρίστε όλα τα ουσιαστικά ουδέτερου γένους του κειμένου.

ΚΕΙΜΕΝΟ 18

Η ΜΕΡΜΗΓΚΟΦΩΛΙΑ

Μια φορά και έναν καιρό, μέσα σε μια μερμηγκοφωλιά, ζούσαν τρία μικρά μερμηγκόπουλα: ο Ψιχουλάκος, ο Σιταρούλης, ο Κριθάρης.

Ήταν τόσο μικρά ακόμη, που δεν μπορούσαν να βγουν από τη φωλιά τους. Για αυτό και η μητέρα τους, κάθε φορά που τα τάζ, τους έλεγε:

- Φάτε πολύ, παιδάκια μου, να μεγαλώσετε, να βγείτε έξω, να δείτε τον ήλιο.
- Τι είναι ο ήλιος, μάμα; ρωτούσαν εκείνα, γεμάτα απορία.
- Είναι μια μεγάλη μπάλα, που βγάζει από μέσα της το φως και ζέστη.
- Θα μπορούμε να παίζουμε μαζί του; τη ρωτούσαν πάλι με περιέργια.
- Όχι, μωρούλα μου, όχι. Ο ήλιος είναι πολύ ψηλά. Είναι πάνω στον ουρανό.

Τα τρία μερμηγκόπουλα τρώγαν τότε πολύ γρήγορα το φαγητό τους, γιατί είχαν μεγάλη επιθυμία να μεγαλώσουν, να βγουν έξω, να δουν τον ήλιο. Αυτή τη μεγάλη μπάλα, που έβγαζε το φως και ήταν πάνω στον ουρανό.

Μια μέρα εκεί που κάθονταν μονάχα στη φωλίτσα τους, τους ήρθε μια σπουδαία ιδέα. Οι δικοί τους, καθώς και όλος ο μερμηγκόκοσμος, έλειπαν στη δουλειά. Ήταν η εποχή της σοδείας. Ζεστό καλοκαιράκι, βλέπετε, και στα θερισμένα χωράφια υπήρχε πολλή τροφή για μερμήγκια. Έφευγαν όλοι πρωί πρωί με τη δροσιά και γύριζαν το βράδυ, όταν έβγαιναν στον ουρανό τα αστέρια. Όμως εκεί, στην αρχή αρχή της μερμηγκοπολιτείας, που ήταν οι αποθήκες, έρχονταν πολλές φορές και ξεφόρτωναν τα πολύτιμα φορτία τους. Ύστερα ξανάβγαιναν πάλι από τη μεγάλη τρύπα, **την κεντρική είσοδο**.

Κανείς δεν τεμπέλιαζε στη μερμηγκοπολιτεία. Μοναχά τα μωρά, αυτά που ήταν ακόμα πολύ αδύνατα, απαγορευόταν να βγουν κι έμειναν μόνα στις φωλιές τους.

– Ξέρετε τι σκέφτομαι; Είπε εκείνο το πρωί ο Σιταρούλης στα αδερφάκια του. Να βγούμε σήμερα έξω. Να πάμε να δούμε κι εμείς επιτέλους τον ήλιο.

– Να πάμε, να πάμε, απάντησε ο Ψιχουλάκης με προθυμία.

– Χωρίς να ρωτήσουμε κανένα! Μα θα μας μαλώσουν.

– Θα τους πούμε ότι τώρα πια μεγαλώσαμε.

Έμειναν και τα τρία σκεφτηκά. Ξαφνικά ο Κριθάρης έβαλε μια δυνατή φωνή.

– Το βρήκα. Θα κάνουμε κάτι το πολύ σπουδαίο. Κάτι που όταν θα το μάθουν, θα πιστέψουν ότι πραγματικά μεγαλώσαμε. Τι, δεν ξέρω ακόμα. Θα δούμε.

Τα άλλα συμφώνησαν, και ξεκίνησαν να ανεβούν στη γη. Ήταν πολύ χαρούμενα. Πρώτα πρώτα βγήκαν έξω από τη φωλίτσα τους και είδαν ένα μακρύ διάδρομο που οδηγούσε στη μεγάλη έξοδο. Περπάτησαν χωρίς να συναντήσουν ούτε ψυχή. Παντού βασίλευε η ίδια ησυχία. Μα ξαφνικά... Ω δυστυχία τους! Εκεί, έξω από τις μεγάλες αποθήκες, υπήρχε κίνηση. Δυο τρεις φορτωμένοι μερμήγκες ξεφόρτωναν τα τρόφιμα.

– Τώρα θα μας δουν. Δε θα μας αφήσουν να περάσουμε.

– Θα μας πούνε μώρα, οπώς μας έλεγαν όλοι.

Δεν πρόλαβε να πει ο Κριθάρης τη σκέψη του, και ακούσαν μια φωνή από το μέρος της αποθήκης:

- Ε, δεν ξέρετε ότι απογορεύεται στα μωρά να βγαίνουν έξω;
- Δεν είμαστε πια μωρά. Αν θέλετε, μπορείτε να μας δοκιμάσετε.

Οι αποθηκάριοι έβαλαν τα γέλια.

- Λοιπόν, ελάτε να σας δοκιμάσω, είπε ο γεροντότερος.

Με καρδιά που χτυπούσε δυνατά ο Κριθάρης πλησίασε πρώτος. Ο αποθηκάριος σήκωσε τότε ένα μεγάλο σπειρί σιτάρι και του είπε:

- Πρέπει να το μετακινήσεις αν μπορείς.

Ο Κριθάρης έβαλε όλη του δύναμη κι είπε μέσα του: «Θεέ μου, εσύ που βοηθάς στις δύσκολες στιγμές όλα τα πλάσματά σου, βοήθησε τώρα και τον Κριθάρη σου», και μετακίνησε το ασήκωτο σιτάρι.

Το ίδιο έγινε και με τον Σιταρούλη. Ήρθε η σειρά του Ψιχουλάκου. Αυτός ήταν ο μικρότερος κι ο πιο αδύνατος από όλους. Αυτό το ήξερε. Μα δεν μπορούσε να κάνει αλλιώς. Έκανε μια προσευχή. Όμως και τα δυο αδερφάκια του έτρεξαν και τον βοήθησαν. Αυτή η πράξη συγκίνησε τους αποθηκάρχους και είπαν αμέσως την απόφαση:

- Είσαστε ελεύθερα να περάσετε.

Χαρούμενα τα τρία αδέρφια έτρεξαν προς την είσοδο. Θα δουν τη μεγάλη μπάλα που την έλεγαν ήλιο!

(Από το βιβλίο «Ελληνική μυθολογία», τόμος α')

Λεξιλόγιο

η μερμηγκοφωλιά –

η απορία –

μεγαλώνω – дорослішати

η προσευχή –

η φωλίτσα – гніздо

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Διαβάστε το κείμενο προσεκτικά και γράψτε τις άγνωστες λέξεις με μετάφραση στα ρώσικα.

2. Μεταφράστε γραπτά το απόσπασμα από **ΜΙΑ ΜΕΡΑ.....ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΙΣΟΔΟ.**
3. Κάντε το σχέδιο του διηγήματος.
4. Κάντε την περίληψη του κειμένου.
5. Σχηματίστε δικές σας προτάσεις με τις άγνωστες λέξεις: *μερμήγκι, ξεφορτώνω, τεμπελιάζω, επιτέλους, είσοδος, αποθήκη.*
6. Χαρακτηρίστε όλα τα ρήματα του κειμένου στον παρατατικό.
π.χ. ζούσαν – 2 συζυγία Β΄τάξη, ενεργητική φωνή, παρατατικός.
7. Χαρακτηρίστε όλα τα επιρρήματα του κειμένου.
*π.χ. πολύ – ποσοτικό επίρρημα
πάνω – τοπικό επίρρημα.*

ΚΕΙΜΕΝΟ 19

ΤΟ ΑΗΔΟΝΙ

Στην Αρχαία Ελλάδα υπήρχαν πολλοί μύθοι γύρω από το αηδόني, το γλυκόλαλο αυτό πουλί που τραγουδάει ιδιαίτερα τις νύχτες της άνοιξης, κρυμμένο και αόρατο, στις ρεματιές της χώρας μας. Σχεδόν κάθε περιοχή είχε και το δικό της μύθο.

Στη Μικρά Ασία πίστευαν ότι το αηδόνη ήταν κάποτε γυναίκα. Την έλεγαν Αηδόνα και ήταν κόρη κάποιου πλούσιου άρχοντα που κατοικούσε στην περιοχή της Εφέσου. Η Αηδόνα παντρεύτηκε έναν κατασκευαστή αμάξων, φημισμένο στην περιοχή του, που τον έλεγαν Πολυτέχνη. Το ευτυχισμένο ζευγάρι απέκτησε ένα γιο που τον ονόμασαν Ίτυλο. Ήταν τόσο ευτυχισμένοι η Αηδόνα και ο Πολυτέχνης, που το πήραν επάνω τους και άρχισαν να περηφανεύονται πως δεν υπήρχε πιο ταιριαστό ζευγάρι από αυτούς στον κόσμο. «Ούτε και ο Δίας με την Ήρα δεν ζουν τόσο αρμονικά κι ευτυχισμένα όπως εμείς», έλεγαν και ξανάλεγαν.

Τόμαθε αυτό η Ήρα και αποφάσισε να τους τιμωρήσει για την περηφάνειά τους και την προσβολή που έκαναν στο πρόσωπό του Δία. Έτσι, μια μέρα, έσπειρε στην ψυχή της Αηδόνας τον πρώτο σπόρο της διχόνοιας ανάμεσα σε αυτή και τον άνδρα της.

– Όλοι σε παινεύουν πως είσαι περίφημος τεχνίτης, του είπε μια μέρα. Αλλά, αν εσύ φτιάχνεις αμάξια, εγώ μπορώ να κεντώ με τόση τέχνη, που σπάνια το κατορθώνει άλλης γυναίκας χέρι. Θέλεις να συναγωνιστούμε ο καθένας στην τέχνη του για να δούμε ποιός από τους δυο είναι ο καλύτερος;

– Δηλαδή ; τη ρώτησε ο Πολυτέχνης.

– Ν'αρχίσουμε την ίδια στιγμή εγώ ένα κέντημα και συ την κατασκευή μιας αμαξας. Εκείνος που θα τελειώσει πρώτος θα είναι ο νικητής.

– Σύμφωνα, δέχτηκε ο Πολυτέχνης. Να ορίσουμε όμως ένα έπαθλο για τον νικητή.

– Τόχω σκεφθεί κι αυτό. Αν νικήσω εγώ, θα μοθ φέρεις μια δούλα να με υπηρετεί και το ίδιο θα κάνω κι εγώ αν νικήσεις εσύ.

Έτσι, την άλλη κιόλας μέρα, πρωί πρωί, άρχισε ο συναγωνισμός του ζευγαριού. Δούλευαν και οι δυο ασταμάτητα και η Αηδόνα κατάφερε να τελειώσει πρώτη το εργόχειρό της. Ο Πολυτέχνης πικράθηκε πολύ που τον νίκησε η γυναίκα του και ... αποφάσισε να την εκδικηθεί. Ήταν μια ιδέα που του την έβαλε στο νου η μνησικάκη Ήρα.

– Θα σου φέρω τη δουλά, της υποσχέθηκε. Αφού σου έδωσα το λόγο μου,θα τον κρατήσω.

Μια και δυο πήρε το αμάξι του και ξεκίνησε για την πόλη όπου έμενε ο Πανδάρεως, ο πατέρας της γυναίκας του. Είχε και μια δεύτερη κόρη ο Πανδάρεως που την έλεγαν Χελιδόνα.

Ο Πολυτέχνης τη βρήκε μόνη της στο σπίτι και της είπε πως τάχα τη ζητούσε η αδερφή της. Την πήρε στο αμάξι και στη διαδρομή έκανε κάτι φρικτό. Έκοψε τη γλώσσα της Χελιδόνας, έκοψε κοντά και τα μαλλιά της και της φόρεσε ρούχα φτωχικά, ώστε να μοιάζει με δούλα.

– Από δω και μπρος θα υπηρετείς την αδερφή σου σα δούλα, της είπε. Πρόσεξε μην της δώσεις να καταλάβει ποια είσαι γιατί θα σε σκοτώσω.

Έτσι, οδήγησε τη δυστυχισμένη τη Χελιδόνα σπίτι του και μπήκε στην υπηρεσία της γυναίκας του, χωρίς εκείνη να πάρει είδηση τίποτε. Όμως Χελιδόνα

δεν μπόρεσε ν'αντέξει για πολύ το φοβερό της μαρτύριο κι'έδωσε στην αδερφή της να καταλάβει ποια είναι και τι της είχε κάνει ο Πολυτέχνης.

Πάνω στην οδύνη τους και το φοβερό τους μίσος για τον Πολυτέχνη οι δυο γυναίκες, αλλά και παρακινήμενες χωρίς να το καταλαβαίνουν από την Ήρα, έκαναν με τη σειρά τους μια πιο φρικτή πράξη: σκότωσαν το μικρό Ιτυλο για να εκδικηθούν τον πατέρα του κι'έφυγαν αμέσως για το σπίτι του Πανδάρεω. Ο Πολυτέχνης, όταν είδε νεκρό το γιο του, έτρεξε στο σπίτι του πεθερού του για να σκοτώσει και εκείνον και τις δυο του κόρες.

Μα ο Πανδάρεως κατάφερενα τον συλάβει, τον άλειψε με μέλι, τον έδεσε και τον άφησε στην εξοχή. Ένα σμήνος από μύγες και μέλισσες έπεσε πάνω στον Πολυτέχνη. Η Αηδόνα όμως, μετανιωμένη γι'αυτό που είχε κάνει, έτρεξε να τον βοηθήσει.

Άρχισε να διώχνει τα έντομα από πάνω του και να τον παρηγορεί, λέγοντάς του πως θα τον βοηθούσε να σωθεί για να ξαναρχίσουν μια καινούρια ευτυχισμένη ζωή. Μα ο πατέρας της με τον αδερφό της, όταν έμαθαν ότι η Αηδόνα συχώρεσε τον άντρα της, θύμωσαν τόσο πολύ και αποφάσισαν να τη σκοτώσουν και κείνη. Αποφάσισαν να τη δέσουν πλάι στον άντρα της και να την αλείψουν με μέλι για να βρει και κείνη τον ίδιο τραγικό θάνατο.

Ο Δίας αποφάσισε τότε να δώσει τέλος σ'αυτή την τραγωδία και τους μεταμόρφωσε όλους σε πουλιά. Την Αηδόνα την έκανε το γνωστό μας αηδόνη, όπου κάθε άνοιξη αναζητεί με το γλυκό της τραγούδι το γιό της τον Ίταλο. Τη Χελιδόνα τη μεταμόρφωσε σε χελιδόνη.

Καλεί και κείνη τον μικρό Ίταλο αλλά επειδή είναι κομμένη η γλώσσα της, προφέρει ψευδά το όνομά του. Τον φωνάζει «ίτιτ» που είναι το γνωστό τιτίβισμα του χελιδονιού. Τον Πανδάρεω τον μεταμόρφωσε σε αετλο της θάλασσας, τον πολυτέχνη σε πελεκάνο και τον μικρό Ίταλο σε τσαλαπετεινό.

(Από το βιβλίο «Αισώπου μύθοι»)

Λεξιλόγιο

γλυκόλαλο –

το αήδωνι –

οι μύγες – мухи
οι μέλισσες – бджоли
φρικτό –
η νίκη – перемога
το αμάξι –
το κέντημα - вишиванка

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Διαβάστε το κείμενο προσεκτικά και γράψτε τις άγνωστες λέξεις με μετάφραση στα ρώσικα.
2. Μεταφράστε γραπτώς το απόσπασμα από **Στη Μικρά Ασία..... τον άνδρα της.**
3. Κάντε το σχέδιο του διηγήματος.
4. Κάντε την περίληψη του κειμένου.
5. Σχηματίστε δικές σας προτάσεις με τις άγνωστες λέξεις: *πικράθηκε, υπηρετείς, μετανοιωμένη, τσαλαπετεινό, μαρτύριο, προσβολή, δουλά, περηφάνεια.*
6. Χαρακτηρίστε όλα τα επιρρήματα του κειμένου.
7. Βρείτε όλες τις μετοχές.
8. Βρείτε όλα τα ρήματα Β' συζυγίας στον αόριστο.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Δαμανάκης Μιχάλης (επιμ.), 2003: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Πανεπιστήμιο Κρήτης Σχολή Επιστημών Αγωγής Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε. Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών: Ελληνικά από κοντά 20 (γλωσσικά) μυστήρια για τον επιθεωρητή Σαχίνι... κι εσένα. (σ. 135)
2. Μελάς Δ., Μπλούνας Θ., Σακελαρίου Χ., Χωρεάνθης Κ. (συντ.ομ.), 1991: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Παιδαγωγικό Ινστιτούτο: Η γλώσσα μου, Αθήνα. (σ. 14, 42, 80)
3. Βάσσου Αφροδίτη (επιμ.), 2004: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής: Γεια σας «Η καθημερινή ζωή», Αθήνα. (σ. 138)
4. Ζούσιν Β. «Η ευγένεια στο σχολείο για μικρούς μαθητές» - Μαριούπολη: Εκδόσεις Ρενάτα, 2004. (σ.11)
5. Παιδικό περιοδικό για τα Ελληνόπουλα όλου του κόσμου «Αερόστατο», τεύχος 135 (καλοκαίρι 2006) σ.38.
6. Θανάσης Τσώκος, 2009: Σύνδεσμος Γονέων Νηπιαγωγείου Συνοικισμού Ανθούπολης. «Ο γύρος του κόσμου με το τρένο των παραμυθιών». (σ. 28, 30, 34)
7. Παιδικό βιβλίο, 2002: «Η γλώσσα μου» για την ΣΤ' δημοτικού, πρώτο μέρος. Οργανισμός Εκδόσεων διδακτικών βιβλίων. Αθήνα, (σ. 149)
8. Ανθολόγιο για τα παιδιά του δημοτικού, 2003: Οργανισμός Εκδόσεων διδακτικών βιβλίων. Αθήνα, (σ. 156, 209, 246)
9. Αναγνωστικό Β' Δημοτικού, 2000: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Πανεπιστήμιο Κρήτης, «Ιστορίες», (σ. 38, 39, 56)
10. Ελληνική μυθολογία, τόμος α', 1984: Εκδόσεις Στρατική. Κείμενο: Πότης Στρατικής. Εικόνες: Λιβίκο Μαράγια. Αθήνα, (σ. 52)
11. Αισώπου μύθοι, 1984: Εκδόσεις Στρατική. Εικονογραφημένοι – Πολύχρωμοι. Αθήνα, (σ. 34)

12.Клименко Н.Ф. Новогрецько-український словник / Клименко Н.Ф., Пономарів О.Д., Чернухін Є.К./ – К.: Вид-во «Укр. енциклопедія» ім. М.П. Бажана, 2005. – 432 с.